

EGYENRUHAK
mért után, felszerelési
cikkek, kész férfi-
és fiúruhák

BARTALIS ISTVÁN
ruhaüzletében
KOLOZSVÁR, Egyetem utca 1.
TELEFON: 28-47

Mi csendőrségi nyomtatványokat, könyv, papír, töltőtollat
SIMON ISTVÁN

A m. kfr.
Csendőrség
szállítója.

CÉGNÉL VÁSÁROLUNK,
NAGYVÁRAD, Brémer-tér 3. Telefon: 26-43.

EGYENRUHA
Polgári szabóság, felszerelési cikkek

Gergely Béla

NAGYVÁRAD, Mezey Mihály-utca 1.
A m. kfr. csendőrség Bihar és Szatmár megyei osztályának szerződött szabója.
Megbízható, pontos kiszolgálás.

EGYENRUHÁZAT
FELSZERELÉSI CIKKEK
URI SZABÓSÁG

ZALKA LAJOS

SZÉKESFEHÉRVÁR, Nádor-u. 35.
A magy. kfr. csendőrség szerződéses
szállítója. • A m. kfr. csendőrség tag-
jainak kedvező fizetési feltételek.

PALLADIS
R. T.

Csendőrségi felszerelési cikkek
Írószer és papír raktár.

BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 130. I. EM.
Távbeszélő: 120-013.

Egyenruházat HOKSÁRI
KELETI P.-U.-NÁL BAROSS-TÉR 4
NYUGATI P.-U.-NÁL TERÉZ-KÖRÚT 60

PAPÍR, ÍRÓSZER

Csendőrségi nyomtatvány,
EGYENRUHÁZATI FELSZERELÉS
szükségleteinket szerezzük be
CSERFAI ISTVÁN-tól

BUDAPEST, VI., JÓKAI-UTCA 22. A nyugati p. u.-tól 2 per.
Megbízható ókeresztény cég! • Pontos postal kiszolgálás.

Egyenruházati cikkek

SZABÓ LÁSZLÓ-nál

BUDAPEST, IX., MESTER-U. 38. Pontos postal kiszolgálás.

Kedvezményes díjazásra
Bertalanné
Bútort bútorsalonjából vásároljunk
bizalommal.
BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 82. I. 3. Telefon: 228-181.
Vidékre árajánlatot küldünk.

Mi a magyar gyártmányú

THEBRIS M Á S O L Ó I R O N T
H A S Z N Á L J U K
G Y Á R T J A
SCHULER JÓZSEF RT., BUDAPEST

Forraláshoz,
melegítéshez,
főzéshez szabadban, háztartásban célszerű, takarékos,
vosszélytelen a

CEROLUX
SZILÁRD ÉGŐTABLETTA

Denat. spirítusz helyett. Kapható drogériákban, fűszer- és
festéküzletekben.

VÁSÁROLJUNK
OSZTÁLYSORSJEGYET
TÖRÖK BANKHÁZNÁL
BUDAPEST, IV., SZERVITA-TÉR 3. SZÁM.

MAGYAR PAPÍR ES ÍRÓSZERSZÁLLÍTÁSI VÁLLALAT
SCHULER ISTVÁN ÉS FIAI
BUDAPEST, V., SZALAY-UTCA 3. SZÁM.
TELEFON: 12-48-08 ÉS 12-90-70.

Franck

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti:

BENEDEK MIHÁLY alezredes

Segéd szerkesztő:

Dr. BANYAI LÁSZLÓ százados

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest,
II., Fő-utca 71. Telefon: 153-079

Előfizetési ára:
Egész évre 24 pengő, félévre 12 pengő.
Postatakarékpénztári csekk számla: 25.342

Megjelenik
minden hónap 1-6 n
és 15-6 n.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.

Amen.

Hírek és események.

Bekapcsolja az ember a rádiót, fellapozza az új-
ságot. Hallgatja és olvassa a híreket a háborúról. Or-
szágrészek cserélnek gazdát, ezrek és százezrek haj-
léka, vagyona és egész sorsa vihar szárnyára kél.
Évekig ezer és ezer kilométerek távolságából jöttek
az ilyen hírek és éppen a nagy távolságok miatt meg-
maradtak híreknek anélkül, hogy az esemény súlyát
és valóságát éreztük volna bennük.

Más a hír és más az esemény, ami a szemünk
előtt zajlik és különösen más az olyan esemény, ami
a küszöbünkön kopog. Ez másként hat az emberre,
mint a távoli hír, amit egyszerűen híryanagnak szo-
kás nevezni. Híryanagnak, amit tudomásul veszünk, az-
tán elfelejtünk.

Évekig üldögtünk itthon ebben a kényelmes
páholyban. Nagyon messziről jöttek a hírek, túlságo-
san is biztonságban éreztük magunkat. Annyira meg-
szoktuk ezt a csendes szemlélődést, hogy már az első
erősebb légitámadásnál látható volt sok emberen a
csodálkozás: hát ilyesmi nálunk is lehetséges? Igazi
bombák robbannak, igazi házak dőlnek össze és a mi
igazi bútoraink törnek szét a robbanások nyomán?
Hogy lehet ez?

És hogy lehet az, hogy a háború a határunkon
áll? Hiszen ez itt már a mi földünk, a mi házunk,
eddig itt béke és biztonság volt, hát most már a tá-
voli hírek ilyen közel jöttek hozzánk is? Hiszen ezek
már nem is hírek, hanem események. Kikérjük ma-
gunknak, hogy effélékkel háborgasson bennünket a
történelem menete. Éppen most, amikor a fiúnak is,
a leánynak is megvan az állása. Nálunk a családban
nincsen semmi gond, hagyjanak minket békén ezek
az események, meglegszünk mi azzal is, ha messzi-
ről olvassuk róluk a híreket.

Aki ebből a tunyaságból még nem ébredt föl, azt
most már fel kell ébreszteni. Nem elég olvasni a hí-
reket, mert az események elértek a küszöbünk-
böz. Most már mindenkinek harcolnia kell. Kinek

kint a fegyverekkel, kinek pedig itthon a munka esz-
közével, de különösen a lelkeivel.

Igen, a lelkeivel, mert ez a fegyvereknél is na-
gyobb erő, ha egészséges és nagyobb baj mindennél,
ha a lélek beteg. A tétozásnak, haszonlesésnek, ön-
zésnek és közömbösségnek, de különösen a kishitű-
ségnek több jelét lehet látni, mint az kívánatos lenne.
Nem titok senki előtt, hogy ennek a háborúnak több
és nagyobb a kockázata, mint minden eddigi háborúé
volt. És azt is tapasztalhatta minden józan ember,
hogy a lelki gyengeség a legbiztosabb útja nemcsak
a pusztulásnak, hanem a szégyennek, a soha ki nem
heverhető gyalázatnak is. Aki a küzdelem tetőpont-
ján mond csődöt, a történelem idegszanatóriumába
kerül, onnan pedig nemzet soha vissza nem léphet a
nagy színpadra. Mindent megbocsát, mindent elfelejt
és helyrehoz a történelem, csak a lélek gyengeségét
vagy becstelenségét soha többé.

Példa található arra bőven, hogy az állig fel-
fegyverzett, a sikeres harc minden technikai előfel-
tételével rendelkező hadsereg is csődöt mond, ha be-
teg vagy hitvány benne a lélek, viszont egyetlen
kézigránát is súlyos fegyver annak a kezében, aki-
nek az csak eszköz a harchoz, mert a harchoz az ala-
pot az erős lélek és kitartó akarat adja meg.

A híreket most felváltották nálunk is az esemé-
nyek. Szigorúbb lesz a munkarend, több a korlátozás.
szaporább a kényelmetlenség s jöhetnek nagy nélkü-
lözések, megpróbáltatások is.

Akik a nyugodt éveket arra használták fel, hogy
megerősödjének, nekikészülődjenek a várható ese-
ményeknek, azok most is talpon fognak maradni,
akik azonban a hírolvasás idillikus éveiben elpuhul-
tak, akik lélekben és életkörülményekben arra ren-
dezkedtek be, hogy majd csak megússzák a nehéz
időket meglapulva, kényelmesen, azokat az esemé-
nyek viharai megrázzák.

Egyesekben felpeszsdül ettől az elaltatott akarat,
másokból a vihar még azt a gyenge lelkecskét is ki-
rázza, ami volt bennük. A gyengék önmaguk lábában
botladozva elesnek, az erősek azonban még erőseb-
bek lesznek, mert a vihar az erős fáról csak egyes
leveleket és gyenge ágakat bír leszakítani. Az erő-
sebbje a helyén marad és még erősebbé lesz.

rá először arra, hogy milyen sok és részben felesleges málhát vittünk addig magunkon. Sok csendőr még a régi nagy hátbőrönddel volt ellátva, jól megpakolva. A többieknek is fölös számban volt fehérneműje, ruhája. Nem is bírták ezt a nehéz málhát hosszabb meneteknél. A felesleges ruhát és a sok fehérneműt, amint lehetett, hazaküldték.

Legközelebbi állomáshelyünk 45 km-re volt. Ezt a távolságot az emberek egyrésze egy nap alatt tette meg, míg a zöm másfél nap alatt. Fogataink háromszor fordultak s közben fele lóállományunk kidőlt a nehéz homokos út miatt. Hosszú ideig pihentetni kellett a lovakat. Egy kis faluban helyezkedtünk el. A lehetetlenül piszkos helységhől pár nap alatt csinos, rendes falut várásoltunk. A házak előtt gyepetglák, virágágyak, gyalogjárdák vezettek. Az eredményt látva, a lakosság boldogan segített.

Működési területünk kb. akkora volt, mint otthon egy közepes vármegye. Ez volt a hdt. vonat körlete. Előttünk a hadosztályok vonatkörlete, ahol a hadosztályokhoz beosztott hadtápszázadok teljesítették szolgálatot, míg ezek előtt a csapatkörlet volt. a csapatcsendőrök birodalma.

A hadtest vonatkörletében az alábbi szolgálókat kellett végrehajtani:

a) a gyanús vagy tettenért polgári egyének elfogása,

b) tettenérés esetén parancs szerinti eljárás,

ül egy vén asszony, — de olyan vén, hogy az óra a térgyit veri, — az vekkedőzik. Panaszója erőssen, hogy három napja egy falás nem sok, annyi se járt a szájába.

János megsajnálta s odaatta az utolsó pogácsáját.

— Jótét hejibe jót várj! — mondta a vén boszorkán, miköz elverte az éhségit. — Adsza csak ide a fészit, hadd kenöm bé kégyőzsírral, gyékmájjal, bagojmiriggyel. Ugy né, most má egy sujtásra kivághatod véle a vasfát es!

János megköszönte s tovább mőnt. Addég s addég, amég csak el nem ért a rézkráj palotája eli. Hát ahajt pipázik a rézkráj a réztornácon, fúja a füstöt a nagy rézpipából istenősn.

Köszön neki János illendőképpen s élmongya neki, hogy mijáratba van. Szógálatot keres egy félvéka aranyér, egy véka ezüstér.

— Jól van édős fiam, — monta a kiráj, — hézzám beszélődhecc ebbe a szömpillantásba. Tennap hót meg az udvari favágóm, éppeg azt nezegetöm, hogy ki vágja ki most má ezt a nagy rézfát a tornác előtt, met egy nagy rézkégyő tekeredett a tetejibe s le nem jó onnét az Istennek se. Én megadom néköd a félvéka aranyat, a véka ezüstöt, ha egy sújtásra kidőjtöd a nagy rézfát. De ha nem, tömlecbe vettetek!

János elvállalta, paroláztak. Aval béköpött János a markába s úgy odasuhintott, hogy csak úgy zöngött az egész kastéj. De fordult es ki a nagy rézfa a főd-ből, igyenőssen neki a tornácnak. Ha el nem ugrik a kiráj nagy ügyesön, halálnak halálával hal meg.

— Ez nem vót benne a kontraktusba te legény! — kiabált a kiráj, miköz magához tért a ijeccségből.

c) zsidók eltávolítása a biztosítás végett kiutalt területéről,

d) tűszok szedése és védőörizetbe vétele,

e) bizalmi hálózat szervezése,

f) házkutatás, mindennemű irat, könyv, fényképezőgép, távirószalag, támadásra, rombolásra alkalmas eszközök elkobzása,

g) a lakosság mozgási szabadságának korlátozása, vándorlásának megszüntetése. Ezek a vándorlók úgyszólván mind G. P. U. ügynökök, ártalmatlanná tevésük fontos,

h) a lakosság részére hirdetmények közlése (hirdetményekkel, plakátokkal, hangszórókkal),

i) rádiónk elkobzása a lakosságtól és rövidhullámú rádiókészülékek utáni kutatás,

j) saját katonáinknak a hadtáp területén való magatartására szóló rendeletek kihirdetése és tilalmak közlése.

k) hadifoglyok átvétele és őrzése, valamint továbbítása,

l) saját katonai személyeknek tábori csendőrök általi letartóztatása rendeletek és tilalmak megszegése esetén,

m) községek ellenőrzése a bíró (starosta) útján,

n) németek által kiadott igazolványok ellenőrzése és láttamozása,

o) megelőző intézkedések az esetleges partizán-támadásokkal kapcsolatban,

— Megszógáltad a félvéka aranyat egy véka ezüstöt, melléd es öntetöm a tömlecbe. Met tudd meg, ott fogsz elrothadni a kégyők, békák között, amér egy csepp héja, hogy ide nem lapítottál a falhoz!

Meg es fogák Fadőjtőgető Jánost a rézkatonák, le es vivék a réztömlecbe, ahajt rézlánra verék s letötötték melléje a födre a félvéka aranyat, egy véka ezüstöt. Aval jó egészségöt kévántak s ott hagyták, mind Szönt Pál az oláhocak.

Telt-múlt az üdő, de János csak ott sorvadozék, bucsálódkék a főd alatt, a kégyők, békák tartományába. — Hej gazdag mónár, gazdag mónár, miattad posztul el a mü szép fiatalágunk! Ehejt a sok vagon, mire méssz vele! — sóhajtotta.

... Ebben a pillanatban felugrott Bartos Ágnes.

— Víz, vizet! — kiáltott ijedten, — Máriaó elaléit!

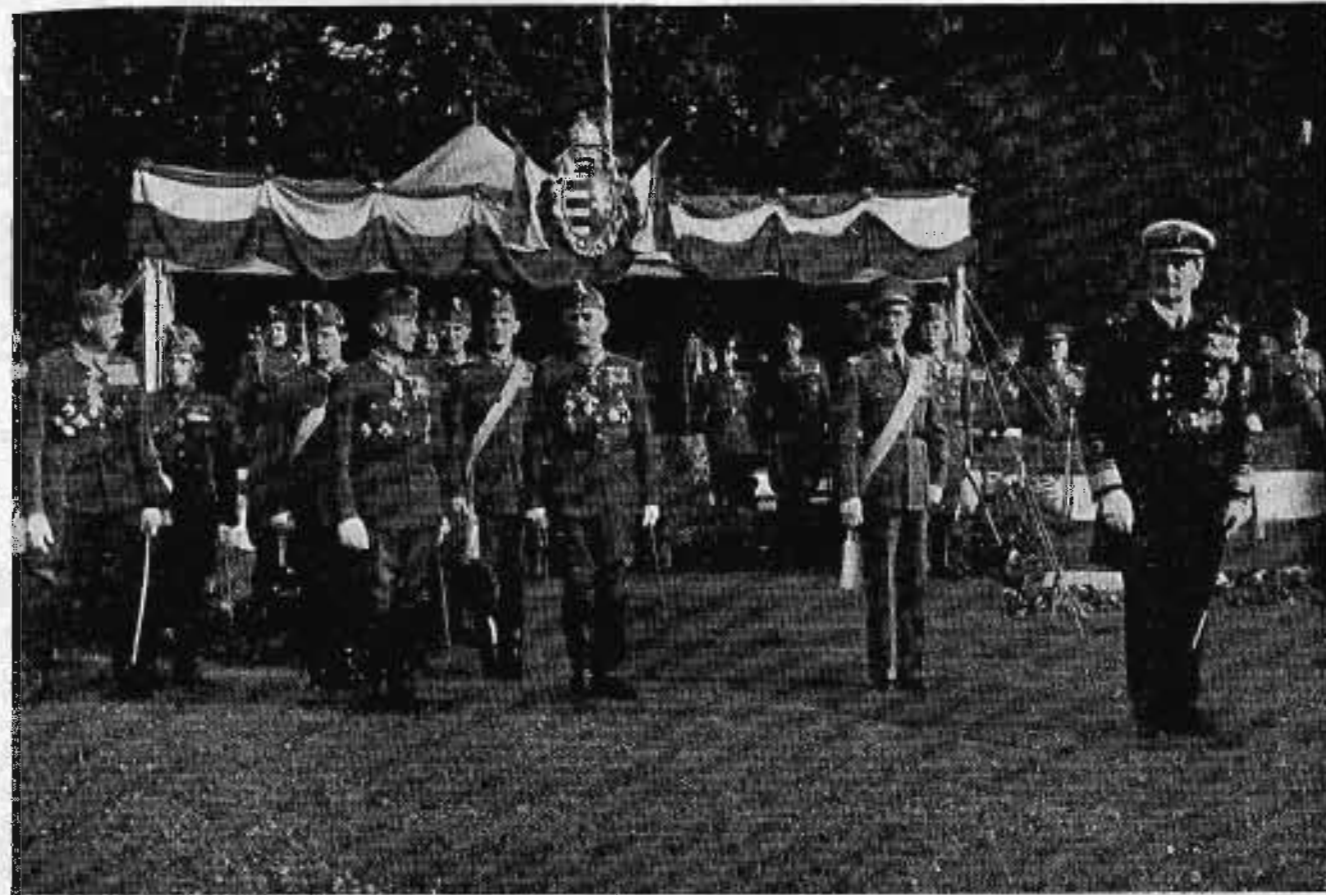
— Éppeg neki való vót ez a mese, aki az ő történytyüköt példázza! — bosszankodott Lidi nén. — Nő, igyad meg ezt a csupor vizet kús bogaram s aval hazafeie!

— Semmi, semmi! — mondta Máriaó, végig-símogatta a homlokát s mosolyogni próbált. — Csak egy kicsit meleg van idebenn, nem árt csakugyan, ha hazamegyünk.

Alighogy Máriaó az utolsó szót kiejtette a száján, hirtelen kicsapódott az ajtó s csak beesett rajta Pap Simon, a bírók púpos kocsisa. Elébb csak táto-gott, mint a harcra, alig jött ki szó a torkán. Aztán lihegve, rekedten csak ennyit nyögött ki:

— Máriaó, Lidi nén, jöjjenek haza... de ecce-ribe! Megölték a bíró urat!

(Folytatjuk.)

A Kormányzó Úr Ö Főméltósága az augusztus 20-i hadnagyi avatáson, a Ludovika Akadémiában.

p) utak rendbéhozatala a polgári lakosság ki-
rendelése útján és ennek ellenőrzése. Útjelző táblák
ellenőrzése és a hiányok pótlása az utak karbantar-
lására rendelt műszaki parancsokkal karöltve,

r) fegyverek utáni puhatolás,

s) németek által szervezett községi rendőrség
ellenőrzése, esetleg továbbfejlesztése és ezek hatás-
körének szabályozása. (Lőfegyverrel ezeket nem lát-
tuk el),

t) anyag gyűjtése és őrzése,

u) a magyar és szövetséges haderők mellett szé-
leskörű propaganda kifejtése és a lakosság jóindula-
tának megnyerése.

A felsorolt szolgálatok teljesítésére a zlj-hoz
beosztott hadtápszázad másfél szakaszát és 1 gsz.-
raját kb. 30 km-re a hadtest szűkebb törzséhez tele-
pítették. (A hdt. törzse 2 részből állt: a szűkebb veze-
tési törzsből s a tágabb törzsből az anyagi utánpót-
lás eszközzésére.) Ez a szakasz felállított egy hídőr-
séget is, míg a század többi része 3 hídőrséget, köz-
lük egyet erdőben egy gsz.-rajnyi erőben. A gsz.
nemcsak tűzezőt jelentett a kisebb egységeknél,
hanem önbizalmat is öntött az emberekbe. Egyes
rajok különleges feladatokat is meg tudtak oldani.

A hídőrségnek nehéz feladata volt, mert távol
a csapatól állandóan ki volt téve partizántámadás-
nak. Az erősítés beérkezéig feltétlenül tartania kel-
lett magát, különben elveszett.

(Folytatjuk.)

Csendőr főtiszthelyettesek avatása.

Augusztus 20-án történt meg ünnepélyes keretek
között a budapesti csendőrlaktanyában annak a 30
csendőr tiszthelyettesnek főtiszthelyettesé avatása,
akiket a honvédelmi miniszter úr a Kormányzó Úr
Ö Főméltósága hozzájárulásával 1944. augusztus 1-i
ranggal zászlóshelyettesekké kinevezett.

Az a körülmény, hogy az avatás napja legna-
gyobb nemzeti ünnepünkre esett, különösen ki-
emelte az esemény jelentőségét. Augusztus 20.-a,
a tisztéavatásnak ez a hagyományos napja, főtiszth-
lyetteseink eskütételével ünnepi mivoltában most
kibővült, teljessé vált. Hozzájárult ehhez az is, hogy
testületünk történetében most volt az első főtiszth-
helyettesi avatás.

A felavatandó zászlóshelyettesek reggel feleke-
zetük szerint istentiszteleten vettek részt, ahol a
budapesti csendőralakulatok tiszti és legénységi kül-
döttsége is megjelent.

A Bőszörményi-uti csendőrlaktanya napsütés-
ben, zászlódiszben várta az ünnepély kezdetét. Az
udvaron felsorakozott a díszszázad, melléje a be-
nem osztott tisztek és legénység, a balszárnnyon pedig
a felavatandók.

Vitéz Faragho Gábor altábornagy, a m. kir.
csendőrség és rendőrség felügyelője, 13 órakor érke-
zett a laktanyába. Fogadta a díszszázad parancsno-
kának jelentését, majd az arcvonallal lépése után be-
szédet intézett a felavatandókhoz.

— A mai nap különös öröme — mondotta — annak az álmunknak valóra válása, hogy tisztit avathatunk legénységi állományú csendőröket, akiknek megvan a rátermettségük arra, hogy a tisztii hivatás betöltsék, a tisztii állás követelményeinek megfeleljenek. 30 csendőr főtitizhelyettest nevezett ki a Kormányzó Úr Ó Főméltósága hozzájárulásával a honvédelmi miniszter úr a mai napon. Azt, hogy önök lettek az első kiválasztottak, tudják be annak, hogy önök voltak a legkiválóbbak. E kinevezésük jól végzett munkájuk és kötelességteljesítésük jutalma. Azonban felhívom figyelmüket arra: ne gondolják, hogy főtitizhelyettesté avatásukkal más emberré váltak. Hivatásuk és kötelességük ugyanaz maradt, csak a felelősségük lett nagyobb. Magasabb rendfokozat nagyobb felelősséggel jár.

Egyébként tiszték és legénység között nincs és nem is volt soha különbség. A követelmény mindkét részről ugyanaz: hűség a Legfelsőbb Hadúr iránt és a Haza szolgálata.

Csendőr hadnagyok avatása augusztus 20-án a Ludovika Akadémián.

Említettem, hogy minél magasabb a rendfokozat, annál nagyobb a felelősség. Meg fogják Önök látni, hogy a felelősség nyom. A parancsot könnyebb végrehajtani, mint annak kiadásáért a felelősséget vállalni. Felelősségük most már a legénységről való gondoskodásban is nagyobb. A tiszt elsőrendű kötelessége ez. Akikre önök közül, mint legénységi állományúakra, beosztottak voltak bízva, tapasztalhatták, hogy milyen felelősség a legénységről való gondoskodás. A tisztre ez még inkább vonatkozik.

Ennek az ünnepnek jelentősége az is, hogy most már minden csendőrnek lehetősége nyílik arra, hogy tiszt legyen. Ez az ünnepség szolgáljon buzdításul azoknak is, akik most nem kerültek önök közé. A legegyszerűbb katonára is érvényes az a közmondás, hogy zsebében hordhatja a marsallbotot.

Amikor az összes csendőrtiszték és távollévő honvédtiszték nevében köszöntöm önöket, kijelenthetem, hogy a csendőr tisztikar a legnagyobb szeretettel fogadja

s főtitizhelyettesi állásuk kezdeti nehézségeiben szeretettel fogja támogatni mindnyájukat.

Isten áldását kérem jövőendő munkájukra!

A Felügyelő úr nagyhatású beszéde után a főtitizhelyettesek az előírt külsőségek között letették a katonai és csendőrségi esküt.

Ezután Szombathy Lajos zászlóshelyettes a felavatottak nevében az alábbi beszéd kíséretében hitet tett főtitizhelyettesi hivatásuk mellett.

„Nagyméltóságú Altábornagy Úr!
Bajtársak!

A magyar katona magasztos érzésével és büszke öntudatával állunk itt, amikor Kormányzó Úr Ó Főméltósága kegyes elhatározásából főtitizhelyettesi avatásunkhoz érkezünk. E büszke öntudat kell, hogy eltöltsen a katonát mindannyiszor, amikor csillagot varrnak a galérijára. Ez történt velünk is — még fokozottabb mértékben!

Tudjuk, hogy nehéz, küzdelmes idők várnak reánk. De úgy érezzük, hogy az eddig eltöltött hosszú évek kemény munkájában felkészültünk: lelkünkben hordozzuk mindazt a nemeset és jót, amelyre az új utunkon, az élet és becsület mezején szükségünk lehet. De érezzük azt is, hogy csendőréletünk eddigi emlékeit — melyek bajtársi szeretettel vannak átszőve — elhomályosodni soha nem hagyjuk.

Tudjuk, hogy életünk e fordulópontja nem a nap-sütéses oldalt, nem a polgári kényelmet jelenti, hanem a harcot, a világháború hatodik évében, amikor ismét harcol a magyar. Érezzük a nagy felelősséget!

Ma, 1944. augusztus 20-án, amikor egy második, méreteiben szinte minden képzeletet felülmúló világháború tombol, csendőréletünk egyik legszebb ünnepét — a főtitizhelyettesi állománycsoport megszületését — ünnepeljük. Igérjük, hogy hűséges sáfárok leszünk!

Ódánk most arat a halál: büszke magyar kalászkok hajtják le örökre fejüket, vagy akikhez a sors még mostohább volt: a szibériai ölbányákban szenvedhetnek halálukig. A magyar katonalélek azonban ennek dacára nem a sunyi, számító meghúzóds híve, hanem a bátor kiállást sürgeti, önként otthagyni a kényelmes otthon összes örömeit. Ezeken a hősköm keresztül látnunk kell, hogy a katonaszellemet fajtánkból kiirtani soha nem lehet. Jöhet bármilyen megpróbáltatás, jöhet bármilyen csábítás, a magyar katonaszellemet még egyszer megölni nem hagyjuk!

Most pedig: forró szeretetünk, tántoríthatatlan ragaszkodásunk külső jelül, hűséggel Isten, Haza és a Hadúr iránt, ősi magyar szokás szerint rántsunk kardot és kiáltunk egy szívvvel, egy lélekkel:

„Híven, becsülettel és vitézül!” ...

Utolsó szavainál a felavatottak kardot rántottak és egy ütemre hangzott fel ajkukról a csendőrség jelmondata, a szent fogadalom.

Ezután két zászlóshelyettes megkoszorúzta a laktanyaudvaron felállított csendőr vértanúk emlékművét, miközben a diszszázad és a be nem osztott tiszték és legénység néma tiszteletadással rótták le kegyeletüket a testület hősi halottainak emléke előtt.

Az ünnepélyt díszmenet fejezte be.

Az avatás után a budapesti csendőrtisztii-étkezőben díszebéd volt, melyen a m. kir. csendőrség és rendőrség felügyelőjével az élén az ünnepélyen megjelent tisztii küldöttségek tagjai, a felavatott zászlóshelyettesek és a tisztiiétkezőben étkező tiszték vettek részt.

vitéz Bonczos Miklós, az új belügyminiszter.

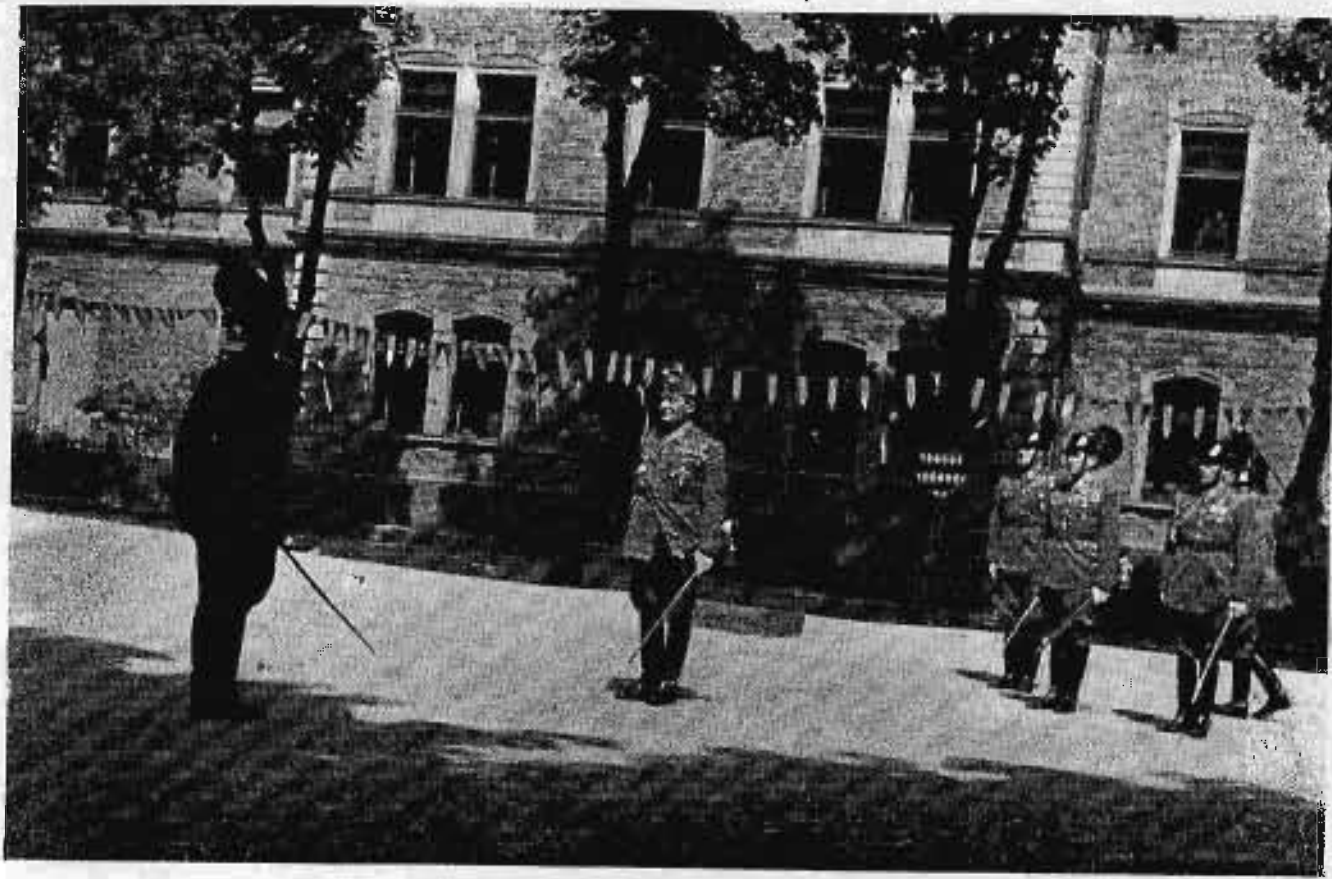
PORTYÁZÁS

Főtitizhelyetteseket avattak Szent István napján a budapesti csendőrlaktanyában. A kiválóak között is a legkiválóbbak sorakoztak fel, hogy ünnepélyesen megkapják a felhatalmazást új rendfokozatuk viselésére.

A főtitizhelyettesi állománycsoport felállításához fűződő gondolatainkat már megírtuk akkor, amikor ezt az állománycsoportot a Kormányzó Úr Ó Főméltósága engedélyezte a csendőrség számára, most mégis újra ki kell erre térnünk, mert látni a valóságos új főtitizhelyetteseket szép és nagy öröm volt.

Természetesen nagy öröm volt ez elsősorban nekik. Ezt nem is titkolták. Ragyogott a mosoly és csillogott a tekintet. Velük örült mindenki, aki ott volt az avatáson és velük örül mindenki most, amikor az avatás hírét olvassa. Ebben nem kételkedünk. Túlságosan irigynek vagy közömbösnek kell annak lennie, aki nem így érez. Nem azt kell nézni, hogy személy szerint kiket, hanem azt, hogy milyen testületet ért ezzel kitüntetés. Ez a testület pedig a tisztizhelyettesi kar.

A most avatott kardbajtóknak a fényéből kivétel nélkül minden tisztizhelyettesre jut néhány sugár. Nemcsak a kiválasztott személyek emelkedtek, hanem az egész kar. Ez a kar az önmaga szorgalmával, becsületességével, ügyességével és tanulmányosságával magából termelte ki ezeket a kiváló tagjait. Ha ebben

Csendőr főtiszthelyettesek avatása augusztus 20-án a budapesti Bösörmenyi-úti csendőriaktanyában.
A m. kir. csendőrség és rendőrség felügyelőjének fogadása.

a karban nem lennének különleges értékek és képességek, akkor erre az avatásra sem kerülhetett volna sor. Akkor eszébe sem juthatott volna még a gondolata se senkinek, hogy ebből a karból ki kell, mert ki lehet bányászni azokat, akik nagyobb látókörű vezetésre is alkalmasak.

Igy kell nézni a dolgot, akár Budapesten szolgál a csendőrtiszthelyettes, akár az alpári őrsön. Mindnyájunk jutalma ez az avatás és jutalma, egyik leg-szebb eredménye az egész csendőrségnek is. Amelyik testületben a belső fejlődésnek ilyen lehetőségei és eredményei vannak, annak nem kell megtagadnia önmagától egy kis büszkeséget. Ha az egyik testvér sikert ér el, növeli az egész család tekintélyét és ön-bizalmát. Ez történt most nálunk. Így nézve a dolgot, mindegy, hogy melyik testvér az, aki a sikert ki-harcolta.

Köszöntjük az első csendőr főtiszthelyetteseket. Gondjuk nem lesz kevesebb, hanem több. Szolgálatban és magánéletben egyaránt. Érezni fogják ezt már a változás legelején, a tiszti tanfolyámon és érezni fogják egyre erősebben kint a gyakorlati életben. Egészen bizonyos, hogy nem egyszer sóhajtanak egyet-egyét titokban s visszakivánják a régi egyszerűbb, szűkebbkörű szolgálati és magánéletkörülményeket. Visszakivánják, mint ahogy a nagyvárosba belendőt és megbecsült, befolyásos, tekintélyes ember is nem egyszer visszahajítja a falusi fiatalok egyszerűségét és gondtalanságát.

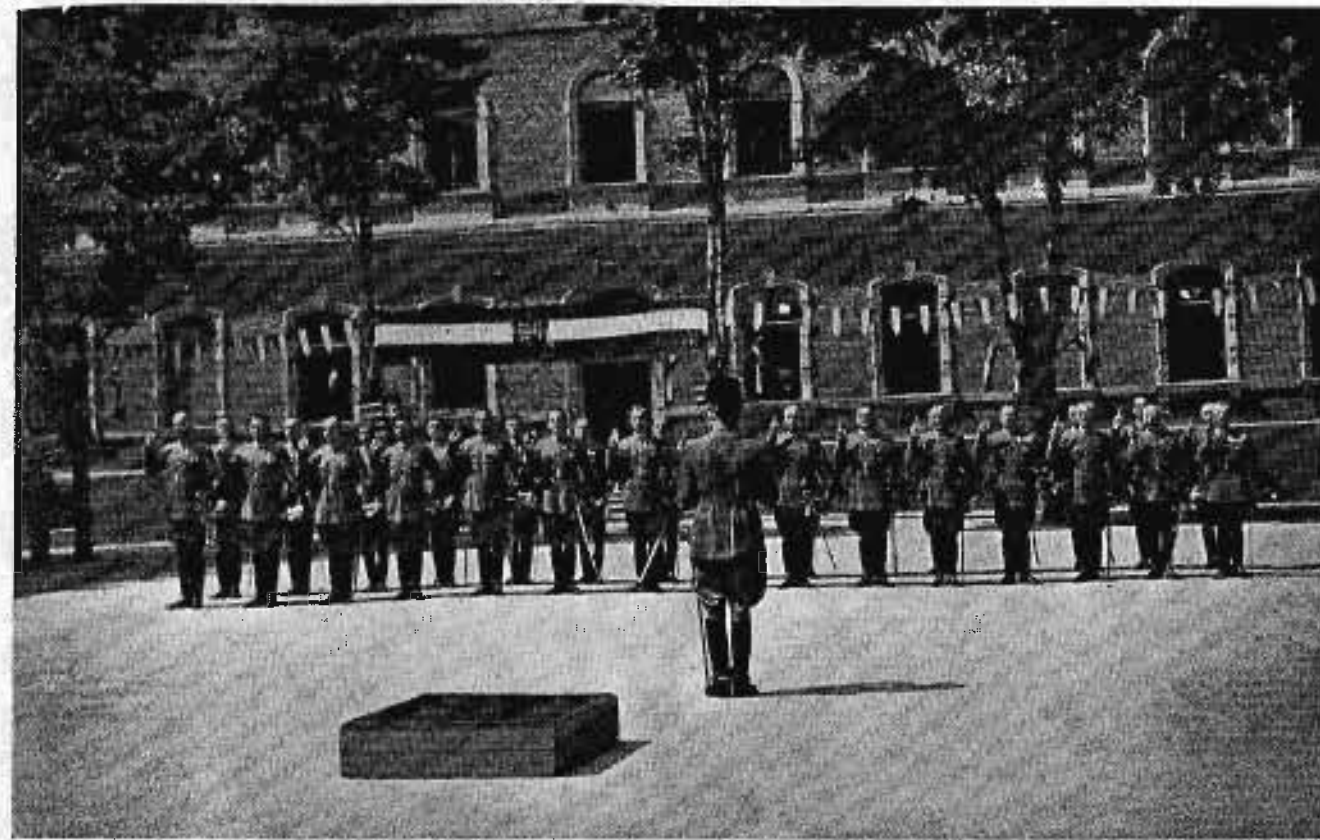
Ezek a sóhajok azonban csak sóhajok maradnak. Az új életkörülmények, új feladatok és a cselekvés új, megnőtt lehetőségei menthetetlenül sodorják az

embereket a kötelesség útján. A főtiszthelyettesek is egyre jobban belenőnek és belemelegszenek az új helyzetükbe s a nagyobb feladatokat vinni fogják buzgón nem azért, mert más rendfokozatot kaptak, hanem azért, mert tisztességes ember mást nem tehet.

Az avatás díszje és büszke öröme az érem egyik oldala, de van ennek az éremnek ezek szerint másik oldala is, ami másként nem lehet, hiszen azért érem az érem. Akik még nem jutottak el pályájukon idáig, gondoljanak az érem mindkét oldalára. Ne csak a rangosat nézzék, hanem nézzék a bajosat is. Nehéz szolgálatért felelünk mindannyian és mindenki a maga helyén. Higyje el mindenki, hogy minél jobb megyünk a soron, annál nehezebb.

Ezért nemcsak bajtársi örömmel, hanem a nehezebb feladatkört megillető elismeréssel és megértéssel is kell az új főtiszthelyetteseket üdvözölni mindenkinek, akikkel a szolgálatuk során egybekerülnek. Támogatni kell őket felülről, de különösen támogatni kell őket alulról, mert erre szükségük van. Enélkül üres bábok maradnának a csendőrség életébe. Érezze őket magáénak a tisztikar is, meg a tiszthelyettesi kar is. Csak így lehetnek a csendőrség igazi új értékei, csak így kapcsolhatják még szorosabb egységbe az egész csendőrséget.

Egységet említettünk. Ez a lelke mindennek. Ahol ez hiányzik, az nem ér semmit. Se család, se társaság, se testület. Egyek vagyunk abban, hogy egy testületnek a tagjai vagyunk. Hogy azután az egyes feladatköröket más és más rendfokozatúak látják el.

Az új csendőr zászlóshelyettesek eskütétele.

az a világ minden ilyen közösségében és egységében így van, másként nem lehet. Ha valahol másként próbálnák, jönne a csőd gyorsan.

Mi arra vigyázunk, hogy emberek embereket ne üssenek és ki ne raboljanak. Feladatunk tehát nem mesterség, hanem egyike a legtisztább és leg-emberibb hivatásoknak. Ezt tudni kell és érezni kell mindnyájunknak. Nekünk az életet és a munkát kell megvédenünk s ezek a legdrágább emberi kincsek. Ez a hivatás tehát a szó szoros értelmében a leg-nemesebb hivatás. Nélkülözhetetlen bárhol a világon. Minden más is lehet fontos, de mégis ez az alapja mindennek, ami az emberi életközösséget jelenti.

Ha valamiben, ebben igazán egyek és egységesek lehetünk. Szívesen és meggyőződéssel. Mi nem rész-vénytársasági alapon és kereseti célokkal portyázunk. Mi eszmei, emberi célokat szolgálunk. Nálunk haszon-irigységek nem lehetnek, mi az tehát, ami gátja lehetne az igazi egységnek?

Néha egy kis irigység és még gyakrabban valami félreértés. Kerüljük ezeket. Méltatlanok a hivatásunkhoz és a komolyságunkhoz. Nem azt mondjuk, hogy szeressük egymást gyerekek, amit a futballisták szoktak danolni. Hagyjuk ki ezt a szeretést a játékból, inkább vegyük komolyabban a megbecsülést és meg-értést, ami olyan kemény egységbe fűzhet bennünket, mint a gránit.

Aki ezt úgy érzi, az most igazán tud örülni az új főtiszthelyetteseknek. És általában más bajtársak megérdemelt sikerének.

Emberileg is szép, ha örülni tudunk mások örö-mének. Aki rájön ennek az ízére, nem mond aztán le róla. Egyike a legzamatosabb csemegéknek. Egészen más az íze így a saját öröme is. Megérdemeltebb-nek, tisztábbnak érezzük és zavartalanabbnak.

A tapasztalat szerint mégsem elég általános szokás ez. Azt hisszük, hogy ezzel születni kell, pedig ez is nevelés, meg önnevelés dolga. Sokan nem is gondolnak erre. A szülők ösztönösen önzésre nevelik a gyermekeiket s azok később is megmaradnak ezen a vonalon. Nem bántanak senkit, nem irigykednek senkire, de mások öröme is csak úgy hat rájuk, akár a hegedűszó a taplóra.

Túlágoston zártkörű és sovány lehet az ilyen emberek gondolatvilága, nem is beszélve az érzés-világukról, pedig az ember egymagában nem elegendő arra, hogy színessé tegye az életét. Kell hozzá a család, ahol már mások öröme is a miénk, de ez sem elég. Kellenek hozzá még emberek, akiknek az örö-mét szintén meg lehet osztani. Aki ennek az ízet nem ismeri, az tán nevetni sem tud, aki pedig nem tud nevetni, minnek született?

Nagy Frigyes porosz király alól 1759 augusztus 12-én Kunersdorfnál két lovat löttek ki és életét csak a zsebében levő arany szelence mentette meg, amely a mellének szánt puskagolyót felfogta.

ÓVAKODJUNK A KÉMEKTŐL

Hírszerzés és kémelhárítás.

Írta: FERENCZY ÜDÜN alezredes.

(18. közlemény.)

Bercsényi nagyon megkedvelte ezt a göthös, furcsa öreg embert, szívesen eltársalgott vele s tréfásan Habakuk prófétának nevezte. Koncz ismerte a Csallóközt, a Fehérhegyek vidékét, a morva határszél, szívesen vállalta próféta-kalandozásai mellé az ennél sokkal veszélyesebb hírszerző feladatok végrehajtását. Ezeket a feladatokat hazafias lelkesedésből, örömmel vállalta s kitűnő eredménnyel végezte. A szerénykülsőjű vézna kis emberke feltűnés nélkül csúszott át a császári előőrsök vonalán.

Sokszor napokig, sőt hetekig volt távol, senki sem tudta, hol jár, mit csinál. Mikor hazatért, legelső dolga volt Bercsényinél jelentkezni s beszámolni tapasztalatairól és a látottakról. Jelentéseit is mindig fellengős formában, bibliai köntösbe öltöztetve adta elő. Sohasem tudott a bibliától eltérni; beszélt a csillagokról, az égiekkel való szövetségről s ilyen előadásai közé szőtte be az ellenségről szerzett híreit, annak helyzetét, erejét, szándékát. Hozzá kellett szokni beszédmodorához, de aki megszokta, az ki tudta hámozni a valóságot. A kis embernek Bercsényi sátorába éjjel is szabad bejárata volt. Bercsényi menetek alatt maga mellé vette, hintóba ültette s nemegyszer még tanácsát is elfogadta. Ha Koncz huzamosabb ideig távol volt a kuruc táborból, Bercsényi mindig aggódott, hogy nem történt-e valami baja.

Koncz megbecsülhetetlen szolgálatot végzett a kuruc sereg számára 1704 december havában a nagyszombati csata előtti hetekben. Heister osztrák tábornok serege október havában kezdett gyülekezni a Morva mögött. Koncz állandóan nyomon követte a sereget s minden mozdulatát megfigyelte. Sikertől is neki időnként az osztrák sereg táboriőrs vonalait észrevétlenül átlépnie s Bercsényinek pontos jelentést küldeni.

1705 augusztus havában Konczot is utolérte a végzete, az, ami a legtöbb hírszerzőnek osztályrésze szokott lenni. Egy éjjel Bruck táján ólálkodott az osztrák tábor közelében, itt felismerték és elfogták. Pozsonyba szállították, ahol a császári haditörvényszék halálra ítélte és kivégeztette.

Bercsényi még idejekorán megtudta, hogy Konczot elfogták, de hiába volt minden kísérlete, hogy értékes emberét kiszabadítsa, pedig kicserélésére megfelelő számú császári hadifoglyot ajánlott fel.

Az ábrándos lelki prédikátor és jövődömondó molnár a magyar nemzeti ügy vértanúja lett. Azok közé tartozott, akik a kémkedést elhivatottságból, hazafias lelkesedésből, önzetlenül, szinte szenvedélyből űzték és csakis megbízóiknak szolgáltak.

Ebben a korban játszódtott le a Jókai regényéből is ismeretes „Lőcsei fehérasszony”: Ghéczy Júlianna hűtlenségi esete is.

Ghéczy Zsigmond kuruc ezredesnek, Rákóczi karabélyos ezrede parancsnokának, volt a leánya Júlianna, Korponay Jánosnak, Rákóczi ármádiás kapitányának felesége. Míg férje Rákóczi zászlai alatt küzdött, addig Júlianna férjétől el-el szakadva, hol birtokán, hol Lőcsén tartózkodott. Maga is beleavatkozott a hadiesemények irányításába.

Lőcsét 1710-ben a labancok ellen Andrassy István kuruc tábornok védte. A körülzárás idejében Ghéczy Júlianna is a várban tartózkodott. Szerelmi viszony fejlődött ki Júlianna és Andrassy között. Júliannát barátság fűzte a várba szorult Löffelholz osztrák generális feleségéhez, aki maga is magyar asszony volt. A sors úgy hozta, hogy Löffelholznét is gyengéd szálak fűzték egy idegen férfihez. Kölcson ismerték egymás szerelmi ügyét.

A császáriaknak nagy érdekük volt, hogy a várat hatalmukba ejthessék, meg is próbálták erre minden eszközt. Így jutottak el Ghéczy Júliannához is. Löffelholzné szóba hozta Júlianna előtt, hogy mi csoda kitüntetések várhatnának reá, ha Andrassy segítségével ügyesen a császáriak kezére játszaná Lőcse várát. Tudták, hogy Andrassy mindent megtesz, ha a szép asszony kívánja.

Ghéczy Júliannának tetszett a kalandos ötlet s ezért rávette Andrassyt a terv végrehajtására. Még ma is megvan a lőcsei Probstner-féle kert felső részében, magas bástyafalak között, lombok közé elrejtve, az a titkos ajtó, melyen keresztül Júlianna éjnek idején Löffelholz katonáit a várba vezette. Most e helyen egy érdekes kép, egy életnagyságú, fehérpongyolába öltözött nő áll. Vállán keskeny vöröskendő van átvetve. A nő tekintetével biztatóan int le a sánc felé s míg egyik kezével hivatatólag integet, a másik kezével kulcsot tart az ajtó závarjára.

A vár bevétele után Andrassy átpártolt a labancokhoz, Ghéczy Júlianna pedig lépéseket tett nagyértékű szolgálatának megjutalmazására. A császáriak mindent megígértek neki. Kétségtelen, hogy kívánságait teljesítik is, hisz már az adománylevél is ki volt utalva, ha a majthényi fegyverletétel után olyan gyanuba nem keveredik, melyből azt következtették Bécsben, hogy titokban a Lengyelországba menekült kurucokkal konspirál.

Júlianna 1712. év tavaszán gömörmezei birtokán tartózkodott. Egy este egy titokzatos zarándok kereste fel, aki különböző leveleket hozott hozzá. A levelek Rákóczitól és Bercsényitől származtak az országban tartózkodó kuruc főemberek részére. A levélben arról volt szó, hogy gyülekezzenek Ghéczy Zsigmond lakásán és ott beszéljék meg a felkelésre vonatkozó tennőket. Hogy e leveleket címzettéknek átadta-e vagy sem, azt nem lehetett megtudni. Ő maga sohasem vallotta be. Ghéczy azonban a levelekben foglaltakról feltétlenül tudott, mert azzal Pálffy János gróf előtt dicsekedett. Éppen ezzel keltette fel a gyanút maga ellen.

Három kép az űrs életéből: 6 és 7 óra között.

Papp szakv. (Csörötnék) felv.

III. Károly koronázása idejében szó volt arról, hogy Rákóczi és hívei megjelennek Pozsonyban és leteszik a hűségüket. Bár Ghéczy Júlianna megígérte Pálffynak, hogy az előbb említett leveleket át fogja adni neki, mégis éppen e hírre nem tette, mert félt, hogyha Rákóczi tényleg hazajönne s ezt megtudná, baj lenne. Rákóczi ugyan nem jött haza, de Júlianna a leveleket mégsem adta át Pálffynak.

Löffelholz katonái egy Bercsényitől érkező levélküldeményt fogtak el. Ebben megemlíti Ghéczy Júlianna nevét azzal, hogy ő már kapott leveleket Magyarországon tartózkodó kuruc főemberekhez való eljuttatás végett s azokat valószínűleg el is juttatta a címzettekhez.

Az elfogott küldemény alapján Pálffy újból felhívta Ghéczy Júliannát, hogy a leveleket adja át. Júlianna ennek a felszólításának sem tett eleget. Azt a kifogást tette, hogy a leveleket elégette. Félt ugyanis attól, hogy az abban foglaltak alapján nagy kellemetlenséget szereshetnek. Pálffy nem fogadta el az elégetésről szóló mesét. Ghéczy Júliannát letartóztatták és Vöröskő várába vitték. Itt raboskodott 1712-től 1715-ig. Pöre alig haladt előre, míg végre 1715-ben komolyan hozzáfogtak a tárgyaláshoz.

A császári bíróság megállapította, hogy Júlianna a labancokkal és a kurucokkal is összeköttetésben állott. A bíróság nem vette tekintetbe sem asszonyi voltát, sem azt az érdemét, hogy Lőcsét a császáriak kezére játszotta. Júlianna tudta, hogy nem kerülheti el a sorsát.

A legerősebb férfire is borzasztó lett volna az a szenvedés, amelyet a kínvallatás alatt ki kellett állnia. Kínvallatása azzal kezdődött, hogy a hóna alá erősített kővel segítségével csigán felhúzták, lábára mázsányi hatalmas kőveket akasztottak. Inait valóssággal szétszagabták. A kínzás alatt óriási volt Júlianna lelkiereje. A nagy fájdalmak ellenére sem vallott apja és a kurucok ellen. Állandóan azt hangoztatta, hogy a leveleket elégette. Mintha csak szenvedésével és halálával akart volna megfizetni azért a bűnéért, amit elkövetett annakidején azzal, hogy Lőcsét kuruc kézből a császáriak kezére játszotta.

1715. szeptember 22-én, kínvallatása után három nappal, a Győr város piacán felállított vérpadon ütötte le pallosával a hóhér a gyönyörű asszony fejét. Büszke önértétét végig megőrizte s bátran és erős lélekkel nézett szembe a halállal.

Súlyosan megbüntették a labancok, pedig azoknak a szekérét tolták akkor, amikor Lőcsét árulással a kezükre juttatta.

Az 1848—49-i magyar szabadságharc idejében is megtaláljuk a titkos hírszerzést, a kémkedést a hadviselő felek szolgálatában.

A szabadságharc a nemzetnek az elnyomatás alól való felszabadulása jegyében indult meg. Hírszerzőkben nem volt hiány. A nemzet harcából minden polgár igyekezett kivenni a részét, sietett a hadsereg segítségére és közölte mindazt, amit az ellenségről megtudott. Nem is volt szükség nagy kémhálózat kiépítésére.

A háború kitörését nem előzte meg titkos diplomáciai hírszerzés. A magyar nemzet jól tudta, hogy elnyomóval kell a harcot felvennie.

A hadsereg azelőtt egy kézben volt, a szembe kerülő csapatok egy test voltak, az állami szervek is egy fennhatóság alá tartoztak. A szembe kerülő felek egymás viszonyait teljes mértékben ismerték.

Meg kell azonban állapítani, hogy a magyar hadsereg a hírszerzés terén az osztrák hadsereggel szemben mégis előnyben volt. Az osztrák államhatalom csak azokat az alakulatokat ismerte, amelyek a magyar haderőkhöz átpártoltak. Nem ismerte azonban azokat, amelyeket itthon felállítottak.

Ezzel szemben a szabadságharcát vívó honvéd hadsereg az osztrák hadseregről mindent tudott. Ezt elősegítette az is, hogy a honvédsereg tisztjei java-részt az osztrák hadseregben szolgáltak.

Papp szakv. (Csörötnek) felv.

Ez a helyzet azonban csak a szabadságharc kitörésének idejében állott fenn. Később a fokozott hírszerzésre mindkét félnek nagy szüksége volt. Ennek érdekében Szemere Bertalan, Felsőmagyarország teljhatalmú kormánybiztosa Miskolcon 1849. január 12-én a következő rendeletet adta ki:

„RENDELET

az Abauj, Torna, Zemplén megyebeli községek Biráinak.

A magyar haza és nemzet ellensége még mindig Kassa városában székel, honnan a szomszéd megyékbe kirándulásokat tesz, a haza' híveit pusztítva, a haza árulóit kímélve.

Meghagyatuk a községek Biráinak és előljáróinak:

1. Mihelyt az ellenség közelget, lovas emberrel vagy másképpen tartozik az előljáróság a legközelebbi állomásra hírt vinni és ezt továbbküldeni, úgyhogy az itt Miskolcson, vagy ahol vagyunk, sietve tudunkra jusson.

2. Amely községbe vagy szomszédjába az ellenség beüt és engem, vagy a fővezért, vagy a legközelebbi parancsnokunkat sietve nem értesíti az előljáróság, az ilyen bíró, vagy előljáróság, mint az ellenséggel cimboráló fog tekintetni és az ilyen rög-tönítélszék elébe állíttatik.

3. Sőt e szigorúság az ilyen házához hívtelen község többi polgáira is kiterjesztetik, ha azok e köteleltségteljesítésre előljáróikat nem szorították, sőt e mulasztásnak részesei.

E bűn halállal fog lakolni. Mert Isten és a haza ellen, az ellenséggel szövetség, főben járó bűn.

Amint az ellenség eléhalad, aszerint e köteleltség kiterjed minden más megyebeli községekre s azoknak előljáróikra és polgáira is.

Miskolcz, Január 12. 1849.

Szemere Bertalan,
Felsőmagyarország teljes hatalmú k. biztosa.

Nem sok kémkedési esetről tudunk ebből a korból. Új módszerekkel sem találkozunk.

Pilch Jenő könyvéből idézünk ebből az időből egy-két kémkedési esetet.

Gábor Aronról, a kiváló székely tüzérőrnagyról jegyzi fel a történelem, hogy az oroszok megfigyelésére álnév alatt több ízben belopódzott oláh területre s egészen Piatráig jutott el, ahonnan pontos híreket hozott a tölgyesi és békási szoros felé közeledő oroszokról.

A kémkedésnek ősidőktől fogva alkalmazott módszerét, a markotányos nők szerepét a szabadságharc alatt is megtaláljuk. Ezek a nők szabadon jártak-keltek a táborokban, eladták áruikat, közben pedig a katonai helyzetet kikémlték.

A hadseregszállítók is foglalkoztak kémkedéssel. Görgey Komáromban agyonlővette Kappelmacher János hadseregszállítót, mert rábizonyult, hogy a császári hadsereg részére kémkedett.

Várakban való kémkedés nehezebb feladatnak bizonyult. De azért ezt is végre lehetett hajtani.

Görgey 1849 május havában Budát körülzárra. Vezérkari főnöke, Bayer ezredes bizalmasan értesült, hogy a várórség olasz ezredének legénysége együtt érez a magyarokkal. A 10. honvéd zászlójából önként vállalkozó egyes emberek parasztnak öltözködtek és élelmiszerezsállítás ürügye alatt jelentkeztek annál a várkapunál, ahol az olasz ezred tartott őrséget. Az olasz legénység, tisztjeik tudta nélkül, az álruhás honvédek beengedte a várba és tájékoztatta a vár védelmi berendezéséről. Görgey vezérkara igen értékes adatokat kapott.

Meg kell emlékeznünk Bem tábornoknak egyik híres kémjéről, Gottlieb Rózáról.

Amikor Bem hadserege már Nagyszében előtt állt, Gottlieb Róza vállalkozott arra, hogy besurran a városba, s ott a szász lakosság hangulatát kikémlé. Oláh parasztlánynak öltözött és gyümölcsöt árulva jutott be a városba. Az utcán való járkálása

Papp szakv. (Csörötnek) felv.

közben havas eső lepte meg, ezért egy kapu alá állt. A házból kijövő magyar úr megsajnálta a kapu alatt vékony ruhájában didergő oláh leányt s behívta a konyhába. Gottlieb Róza nem árulta el eleinte magát, csak oláhuul felelt a kérdésekre s hallotta, hogy az úr gazdasszonya szidni kezdte urát, hogy miért szed fel minden jött-mentet. Ki is akarta kergetni a konyhából, de az úr erélyesen rászólt, hogy adjon fekhelyet a lánynak, hiszen látja, hogy a hidegtől vacog, embertelenség valakit ilyen állapotban, itéletidőben kizavarni a házból. Ennek hallatára Gottlieb Róza most már magyarul közbeszólt: „Bocsásson meg néni, nem vagyok oláh”. A jószívű asszony a leány néhány elejtett szavából azonnal megértette, hogy miért öltözött oláh ruhába s mirevaló ez az alakoskodás. Bevitte szobájába, meleg étellel, itallal látta el, tiszta ruhába öltöztette s eközben elmondta történetét. Férjét és két leányát az oláhok meggyilkolták, ezért gyűlöli annyira őket. Maga is már végső szükségét szenvedett, amikor mostani nemeslelkű gazdája, aki báró Bruckental ispánja, könyörületebből magához vette.

Beszélgés közben belépett az ispán s csodálkozva látta a lány átváltozását. Amikor pedig megtudta, hogy a magyar sereg számára akar híreket vinni Nagyszébenből, így szólt hozzá: „Bámulom a bátorságát kisasszony, Ön most az én hatalmamban van, de ne féljen. Nevem Farkas Jenő gazdatiszt. A báró jónak látta a magyarok elöl menekülni s énám bízta az uradalom vezetését. De én csak színből vagyok pecsovics. Legyen bizalommal hozzám, segíteni fogom.”

Ezek után most már a leány minden tartózkodás nélkül elmondta, hogy Bem megbízásából akarja a nagyszébeni kaszárnyákat és a császári katonaságot megfigyelni. Feltűnt neki, hogy a Disznódi-útcában kőművesek dolgoznak valami sürgős munkán. Sikertől megtudnia, hogy a szászok mindenütt pincékbe falazzák a gabonát és élelmiszerezsleteiket, hogy a magyarok ne találják meg. Barátságot kötött egy fiatal kőművessel, aki azután elkísérte őt szüleinek lakására. Az apa, szintén kőműves, elbeszélte, hogy másutt is végeznek hasonló munkákat s megjelölte mindazokat a helyeket, ahol a szászok élelmiszerezket falaztak be.

A leány még csak egy éjjelt akart ott tölteni, hogy a fontos hírekkel másnap reggel Bemhez siessen. Farkas ispán megígérte, hogy mindazt, amit a leánytól hallott, Bem számára leírja, sőt kiegészíti ezeket az adatokat a saját tapasztalataival is, hiszen ő állandóan a városban lakik, tehát mindent jól tud. Gottlieb Róza reggelre súlyosan megbetegedett, kénytelen volt lázasan ágyban maradni. Az ispán erre maga vállalkozott az üzenet kézbesítésére. A leányt gazdasszonya gondjaira bízta. Kilopódzott a városból és sikerült Bem főhadiszállását Segesvár közelében megtalálnia.

Bem örömmel fogadta az intelligens ember részletes beszámolóját és nagy részvétellel emlékezett meg önfeláldozó női kémjéről: „Armes Mädchen! Bewahren Sie ihre Ehre! Sie sollen dafür meinen innigsten Dank erhalten!” Farkas ispán hazajött szerencsésen és a leányt már lábadozó állapotban találta. Hiába tartóztatták házigazdája, hogy maradjon, hiszen a magyarok rövid idő múlva ugyanis bevonnak Nagyszébenbe, nem volt mara-

dása. Gyorsan vissza akart térni Bemhez, hogy a várható ütközetek alatt táborában lehessen, utasításait várja, vagy sebesülteket ápolhasson. Az ispán 1849 március 9-én rejtett utakon Nagyselyk felé vezette el Bem táborába. Ezután Gottlieb Róza résztvett a vizaknai csatában és Szászsebes alatt több honvéddel együtt osztrák fogságba jutott. Az osztrákok a közlegényeket elengedték, őt és a tisztet a gyulafehérvári püspöki major egyik épületébe zárták, ahol étlen-szomjan kínolták néhány napig. Egy osztrák tiszt ezenfelül gorombán is bánt velük s mikor Gottlieb Róza erélyesen felszólt ez ellen, őt a várba kísérték. De nem lett bántódása és rövid idő múlva kiszabadult. Bem hadseregének további harcaiban is résztvett, egészen a szomorúvégi augusztus 1-i gyulafehérvári ütközetig.

A kémek akkor is számítottak az emberek fecségésére. 1849 április 14-én három polgári ember a váci székesegyház előtt álldogáló honvéddel beszédbbe elegyedett. A beszélgetés során a következő kérdéseket adták fel:

1. merre ment a tábor?,
2. miért halmoztak fel annyi lőszert a templom előtt?,
3. hová fogják vinni ezt a lőszert?,
4. hol van Damjanich tábora?,
5. Damjanich csapatai hogy vannak Pest alatt elrendezve?,
6. van-e már magyar hadsereg a Dunántúlon?,
7. Bem altábornagy hadserege Erdélyből ki-jött-e már?

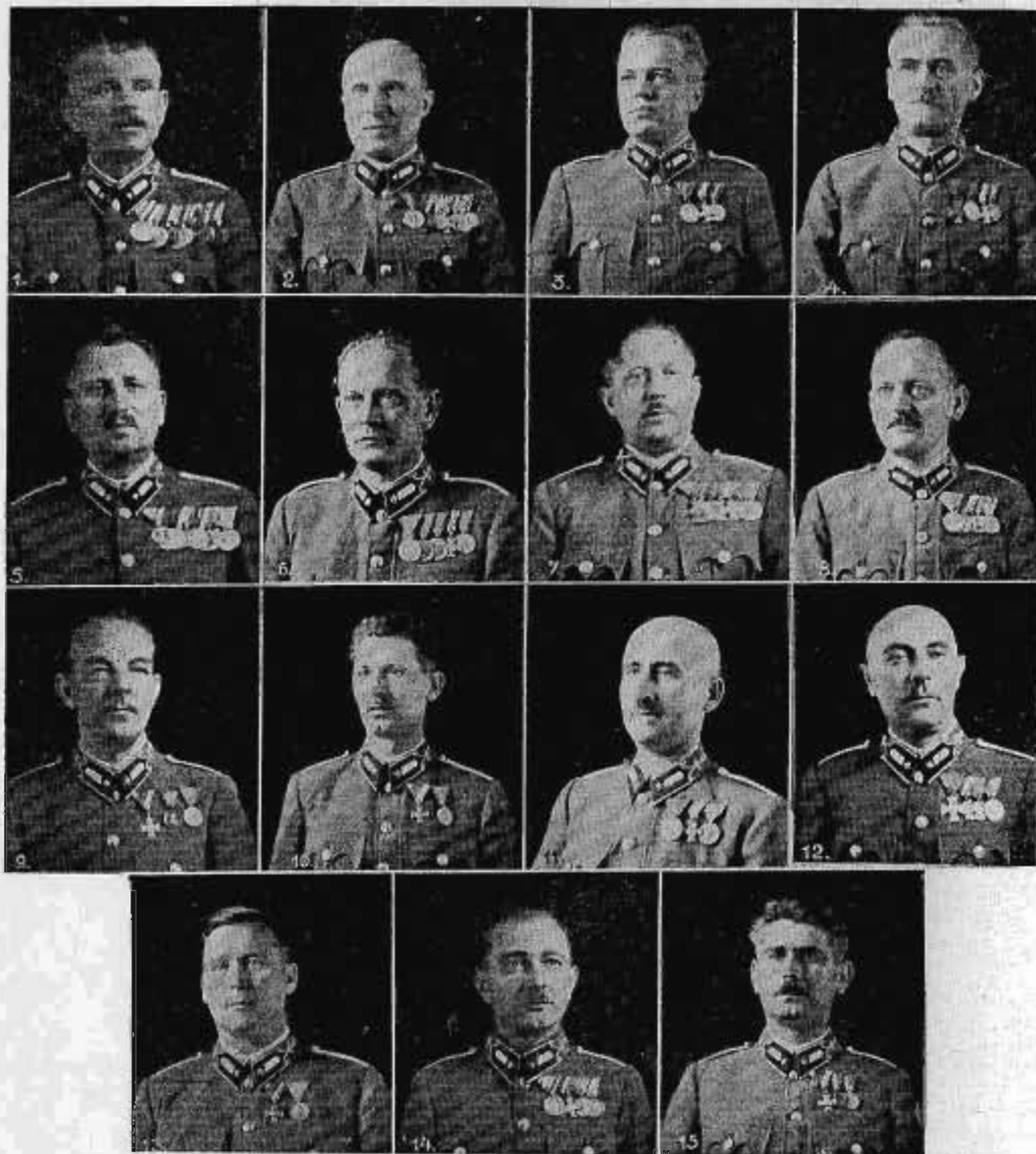
Mintha a legújabb és legtökéletesebb csapat-kémelhárítással találkozónánk. A honvédek gyanús volt, hogy a polgári emberek ilyen pontokba összefoglalt katonai kérdéseket adnak fel s igen helyesen a kérdésre nem adott feleletet. Az esetet azonnal jelentette a közelben tartózkodó parancsnokának, aki a kíváncsi embereket azonnal letartóztatta. Egyik császári parancsnokság bízta meg a három polgári embert kémkedéssel.

Pilch Jenő könyvében olvashatunk az 1848—49. évi szabadságharc alatt hírnévre szert tett Beck Vilmaról, Kossuth Lajos fizetett kémjéről. Személyisége, származása és szerepe körül egész irodalom fejlődött ki. Általában Beck bárónő néven ismeretes, noha ez nincs bebizonyítva. Leánykori nevét egyesek Horeczky, mások Racidula és Koberwein néven emlegetik. Eldönteni, hogy melyik az igazi, nem lehetett, mert mint fizetett — hivatásos — kém bizonyára más és más néven szerepelt. Voltak, akik faragatlan, durva, közönséges viselkedésű nőnek tartották, aki szívesen dorbézolt közlegények társaságában is. Voltak viszont, akik azt állították, hogy igen művelt volt, a legúribb szalonokban is megállotta a helyét s zavartalanul forgott az előkelő társaságokban.

Tagadhatatlan, hogy ügyes kémnő volt, származását művészi módon tudta leplezni, olyan magatartást, fellépést tanúsított, amelyre az adott helyzetben éppen szüksége volt. Ez is egyik oka annak, hogy neve, származása és műveltsége körül teljes volt a bizonytalanság.

(Folytatjuk.)

Az 1944 augusztus 20-án

Vitéz Váczi János (1), Kulcsár Imre (2), Dági Lajos (3), Végh Lajos II. (4), Pálinkás János (5), Kozma István I. (6), Juhász István (7), Nagy Gyula I. (8), vitéz Filep Rezső (9), Koppányi Károly (10), Gerzsenyi György (11), Ty-Szabó Miklós (12), Jurányi Antal (13), Deák Kálmán (14), Borbély János (15).

felavatott zászlóshelyettesek.

Kapos Mihály (16), Szombathy Lajos (17), Zérczi József (18), Solymosi András (19), Tóth János I. (20), vitéz Oláh-Sajti Lajos (21), Bede Antal (22), Kapuy Károly (23), Török Sándor I. (24), Hunteleki József (25), Potondi István (26), Balázs István I. (27), Szalontai Ferenc (28), vitéz Jenei József II. (29), Simon László (30).

A „Grossdeutschland“ ezred a francia hadszíntéren.

A „Die Woche“ c. német folyóirat cikke nyomán.
(Folytatás.)

8 óraker, legnagyobb örömeikre, megérkezik a második szállítmány: két teljes szakasz. Így most már nyolcvanvan vannak, sajnos, páncéltörő puskájuk még egy sincs. Mindegy! Most már hozzáláthatnak feladatuk végrehajtásához.

Ellenséges behatás nélkül megszállják Traimont községet. Közelében egy magaslaton, arccal nyugatra, Neufchâteau felé védelemre rendezkednek be. Egymásután tűnik fel egy közeli másik község kijáratánál két, 4—4 emberből álló belga járőr. De sikerül elfogni őket.

Később néhány utással, egy tányérakkal megrakott belga tehergépkocsi érkezik be gyanútlanul Traimont-ba. Útzáratat akarnak készíteni. Ettől ugyan elkéstek, de az aknáknak őszintén örül a csoport. Mindjárt hozzálátnak útzárat készítéséhez, persze éppen ellenkező irányban és céllal, mint azt a belga utászok tervezték.

10 óraker, az utolsó szállítmánnyal megérkezik a gránátvetők is. Csak a páncéltörő puskák nincsenek sehol. Az alezredes dühöng, de ez nem segít. Úgy látszik, néhány repülőgép eltévedt.

Mi történt ezalatt az északi csoporttal?

Reggel 8 óraker földet érnek a második szállítmány emberei két szakasszal és két páncéltörő puskával. A csoport parancsnokának: Krüger századosnak és embereinek azonban, akik már az első szállítmánnyal indultak, nyoma sincs. Először azt hiszik, hogy a gép rossz helyen tette le őket és ezért Blankenburg hadnagy három emberrel behatol a közeli helységbe. Előbb azonban gondosan elvagdossák a faluból kivezető távbeszélő vezetékeket. Egyenesen az iskolához sietnek. Szegény tanító szellemeket vél látni, amikor váratlanul német katonák toppannak elébe és megkérdezik, hogy mi a neve a községnek? „Nives“, rebegi a halálsápadt ember, reszkető térdekkel. Még magához sem tér, már eltűnnek a németek.

Jó helyen vagyunk, nyugtatja meg Blankenburg hadnagy Obermeier hadnagyot, aki egyelőre átveszi a parancsnokságot. Visszaküldi Blankenburg hadnagyot, hogy szakaszával szállja meg Nives-t, ő maga saját szakaszával a szomszéd városba vivő út közelében helyezkedik el és mindenekelőtt gépkocsikat igyekszik „szerezni“.

A kiküldött szakasz percek alatt megszállja a községet. A tanító ugyan már fellármázta az embereket, de a lakosság barátságosan fogadja őket. Koszarakkal cipelik eléjük az élelmiszereket és jóindulatúan figyelmeztetik őket, hogy vigyázzanak, mert a közeli Rosières városkában belga páncélosok vannak. Még el sem hangzott a figyelmeztetés, már rohan az egyik német katonája a fontos jelentéssel Obermeier hadnagyhoz. Éppen akkor ér oda, mikor az első motorkerékpárt és tehergépkocsit foglyul ejtik. Obermeier hadnagy 20 emberrel azonnal megindul, hátha sikerül még meglepni a páncélosokat, mielőtt megneszelik érkezésüket? Sebesen hajtanak a város felé, de elkésnek. Mikor az első utcába kanyarodnak, páncélgépkocsi jön ve-

lük szembe. Ez elől visszavonulnak. A belga kocsi gyanút fog, üldözni kezdi őket. A szakasz visszamaradt emberei észreveszik az üldöző belga kocsi és amikor közelükbe ér, gémmuskával tűz alá veszik. A géppuskátúg ugyan nem sokat árt a páncélgépkocsinak, de a belgák abbahagyják az üldözést, megfordulnak és csakhamar eltűnnek a városban. Egyelőre nincsen semmi baj!

Újabb tehergépkocsit zsákmányolnak, tele szegedrótt tekercsekkel. Ez kapóra jött! Az útszéli fák felhasználásával, a szegedróttból útzárat készítenek. Páncélgépkocsi ellen ugyan nem sokat ér ez, de több mint semmi. Mikor elkészülnek, egyiküknek jó ötlete támad. Megpillant a közelben egy halom tetőcserepet. A drótakadály előtt művészi módon és szakértelemmel úgy ássák be a cseréplemezeket az úttestbe, hogy ott minden értelmes katona aknamezőt sejtjen.

12 óraker repülőgép ereszkedik le közelükben. Garski alezredestől jön, jelentést kér a csoport helyzetéről. Elküldik a jelentést, amelyben vázolják helyzetüket és jelentik, hogy Krüger századosnak eddig még nyomát sem találták.

Alighogy a repülőgép ezzel a jelentéssel felszáll, a tőlük keletre fekvő kis erdőből gyilkos tűzérési tűz csap le rájuk. Úgy látszik, a felszálló gép elárulta helyüket. Behúzódnak az útmenti árokba és várnak. Pár perc múlva észreveszik, hogy az erdőből két harcokocsi tör ki, majd ismét kettő és feléjük tartanak. Alig haladnak pár száz métert, eltűnnek egy terepmélyedésben, de hangjuk elárulja, hogy folyton közelednek. Két páncéltörő puskás lövésre készen várja őket.

A terepmélyedésből váratlanul feltűnnek a harcokocsik, alig 400 méternyire tőlük. A tűzérési tűz most — mintha elvágták volna — megszűnik, csak a négy harcokocsi tüzel össze-vissza. Szemlátomást nem tudtak még felfedezni őket az árokban. A hadnagy nyugodtan vár, míg az elől haladó két kocsi 80 méterre ér, csak akkor vezényel tüzet. Egyszerre tüzel a két puska. Az egyik harcokocsiból kékes láng tör ki: ennek már vége, ki fog égni. A másik megáll, fordulni készül, vele együtt fordulnak a hátsó kocsi is. Menekülnek vissza, de nem elég gyorsan, mert egyikük még halálos sebet kap, csak kettőnek sikerül visszavonulni az erdőbe.

Ismét megindul a tűzérési tűz, mely elől lassan visszahúzódnak. Később a tűzérési is abbahagyja a tüzelést. A két páncéltörő puska az árokban biztosít az erdő felé, a géppuskák a délelőtti rögtönzött akadály közelében helyezkednek el. A szürkület beálltáig az ellenség nem zavarja őket.

Kévéssel 20 óra előtt feltűnik 12 harcokocsi a városból feléjük vezető úton. Mérsékelt sebességgel közelednek a mindjobban szétterülő esti homályban. Sajnos, a két páncéltörő puska nincs kéznél, így csak az út mellett felállított géppuskák nyitják meg a tüzet. A felcsattanó lövések tüzelésre ingerlik a harcokocsikat is: gyilkos tűz zúdul most rájuk is, halálra sebezve két géppuskát.

A drótakadály előtt a harcokocsik megállanak. Az esti homályban még meg lehet figyelni, hogy kinyílnak a kupolanyílások, halk tanácskozás folyik. Pár perc múlva megfordulnak és eltűnnek a városban. A tetőcserepekből készült veszedelmes aknazáron szemlátomást nem mertek áthatolni.

Az éjszaka nyugodtan telik el. Szomorú kötelességet teljesítenek, eltemetik két elesett bajtársukat.

De térjünk vissza a többiekhez.

24 h-kor Garski alezredesnek polgári ruhába bújt motorkerékpáros hírvivő jelenti, hogy Krüger százados embereivel útban van Législe-ből Witry felé. Az alezredes fejcsóválva állapítja meg térképéből, hogy Législe 10 km-re fekszik délre Witry-től. Nem tudja megérteni, hogyan került Krüger Nives helyett Léglise-be?

A tévedés a belga határ átrepülésekor történt. Ott ugyanis Krüger századosék erős légvédelmi tüzet kaptak, amely elől kitérni kényszerültek. Később, félórai repülés után, amikor a pilóta úgy vélte, hogy Nives fölött vannak már, leszálltak. Futólagos tájékozódás után — mintutóbb kiderült: tévesen — megállapították, hogy tényleg Nives mellett értek földet. Gyorsan kiszálltak, mire a gépek sietve elszálltak. Pár perc múlva egy elfogott polgári kerékpárostól megtudják, hogy nem Nives, hanem Léglise mellett állnak.

Körülnéznek. Nem messze egy erdő szélén munkások ácsorognak. Azoktól megtudják, hogy a közeli Rancimont-ban már németek vannak. Krüger százados határoz: irány Rancimont!

Elindulnak. Az elfogott kerékpárost és a munkásokat kényszerítik, hogy velük tartsanak. Nem kell üres kézzel menjenek, ők cipelik a tartalék löszeresz rakaszokat és egy nagyobb kosarat, tele turbékoló postagalambokkal.

Rancimont határában találkoznak Garski alezredes páncéltörő puskás embereivel, akiket az alezredes olyan keservesen nélkülözött Witry-nél. Ők is rossz helyen értek földet. A két csoport egyesül. A város bejárata előtt elzárják az utat, elvagdallják a táviróvonalakat és lesbeállnak, hogy mielőbb gépkocsikat zsákmányolva, nekilvágassanak a Witry-re vivő útnak.

Ők azok, akik elfogják az autobuszt 14 belga tiszttel, sőt elfognak egy tehergépkocsit is, 40 szabadságról visszatérő belga katonával. Mit kezdjenek ezekkel? Bezárják őket egy üres házba, majd kocsikra ülve, nekilvágznak az útnak, hogy Léglise-n és Bombois-n át Witry-be hajtsanak.

Furcsa menetszlop! Elől, az autobuszban ül Krüger százados. Az autobusz tetején két tüzeléskész géppuskát erősítenek meg. Van a menetszlopban személygépkocsi és tejüvegeket szállító gépkocsi is.

Sajnos, csak a Léglise keleti kijáratáig jutnak el. Ott szembe hajt velük egy oldalkocsis motorkerékpár, három belga katonával. Mikor 200 méterre megközelítik egymást, megszólal az autobusz tetején a két géppuska, a következő pillanatban már árokban fekszik a kerékpár, utasaival együtt. Rögtön utána páncélgépkocsi tűnik fel velük szemben, amely azonnal tüzelni kezd rájuk. Miután autobusszal nem lehet páncélgépkocsi ellen harcolni, Krüger százados megállítja az oszlopot, kiugranak a kocsikból és az útszéli árkokba rejtőzve, megnyitják a tüzet a páncélgépkocsira. Minden oldalról tüzelni kezdenek rájuk. Az út folytatásáról szó sem lehet, ezért visszahúzódnak egy közeli magaslatra, hátha sikerül jelentős belga erőket magukra vonni. Hiszen úgyis ez a vállalkozás célja.

Lantai József szakaszvezető
(II. ker.) a kiskunhalasi 3. lovastanszázadnál a lovascsendőr képző tanfolyamot elsőnek végezte.

Erre azonban hiába várnak. Lassanként megszűnik a tűz, senki sem támad. Krüger százados elhatározza, hogy gyalog folytatják a menetet, a köztük és Witry között elterülő erdőszélen át. Megindulnak hosszú, elnyújtott menetszlopban, középen a foglyokkal. Elérik az erdőt, ott már bátrabban mozoghatnak. Pompás napsütésben, illatos erdei tisztásokon át vezet az út. Egyszerre géppuska-lövéseket hallanak. Kiérnek az erdőből. Egy falu közelében, napsütötte dombon, német katonákat pillantanak meg.

Garski alezredes csoportja volt, amely a dél-előtti folyamán már visszavert egy harcokocsitámadást és éppen elhatározta, hogy elfoglalja Witry-t. Rögtön utasítja Krüger századosot, hogy vegye birtokba a községtől délre emelkedő magaslatokat, mialatt ő kelet felől tör rá a helységre. A nehéz gránátvetők szolgáltatta „tűzérési előkészítés“ után megindul a támadás, amelyet a belgák nem várnak be: amikor a csoport betör a községbe, egyetlen katonát sem talál már benne. Benn a községben, rádióval át értesülnek, hogy a német csapatok már a déli órákban bevették Martelange-t.

Ettől a hírtől fellelkesülve, folytatják előnyomulásukat kelet felé. Fauvillers közelében belga vadászokkal kerülnek harcba. Felrobbantanak egy löszerraktárt és visszavonulásra készítetik a vadászokat, akiknek otthagvott kerékpárjain most már mint rögtönzött kerékpáros csapat folytatták útjukat.

Bodange községig törnek így előre anélkül, hogy újabb ellenséggel találkoznának. Ott azonban egy feléjük lejtő csupasz magaslatról, egyszerre csak laza, elnyújtott alakzatban előnyomuló katonákat pillantanak meg. Mögöttük még egy csoport, majd egy harmadik is, valószínűleg egész zászlóalj.

Leugranak gépeikről és feszülten várnak. Garski alezredes hosszasan figyelni távcsövén át az előnyomulókat. Végre parancsot ad, hogy erősítsék fel szuronyaikra azokat a kis sárga zászlócskákat, amelyeket ismertetőjelként hoztak magukkal. Alighogy szuronyaik hegyén a kis sárga zászlócskák megjelennek, az előnyomuló katonák csoportjából felettől hatalmas horogkeresztes lobogó emelkedik fel és bontakozik szét a szélben. Mindkét oldalon egy-

szere tör ki az örömkialtás. Futva sietnek egymás felé.

A sikerült Niwi vállalkozás véget ért.

A Villers-i csata.

Térjünk vissza az ezredhez.

Az elővéd közben elérte Vance-t, ahol az élen haladó páncéltörő löveg két jólirányzott lövéssel harcon kívül helyez egy páncélgépkocsit és felgyújt egy ott veszteglő gépkocsioszlopot. Pár perc múlva Etalle előtt állnak.

Sehol semmi mozgás, kellemetlen csend a faluban.

Hirtelenül, minden oldalról gyilkos tűz szakad rájuk. Leugranak a gépkocsikról és háztól-házig futva, szökelve hatolnak be a faluba. Elöl az elővéd-parancsnok, aki még megadja géppuskásainak a célt, aztán holtan esik össze. Az előretörő gránátosok a falu főutcájában úttorlasszal találják szemközt magukat. A mindenfelől rájuk zúduló tűz elől háznak, kerítések mellett megbújva, keresnek fedezéket. Most feltűnik a torlaszon túl néhány francia harcokcsi is.

„Páncéltörő lövegek előre!” hangzik fel elől.

Már itt vannak, de hogyan lehet itt állásba hozni a lövegeket?

Egy altiszt felugrik egy tehergépkocsira, félig ülve, félig fekvő, lassan megindul a kocsi a sűrű tűzben. Mögötte — mint mozgó fedezék mögött — tolják előre a kezelők az egyik löveget. A döntő pillanatban félrevágódik a kocsi és abban a pillanatban már el is hagyja az első lövés a csövet, az alig 60 méterre álló harcokcsira.

Találát! A kocsi percek alatt kiég, kezelőinek még arra sincs idejük, hogy elhagyják helyüket. A többi ellenséges kocsi menekül. Most megragadják a gránátosok a löveget és pillanatok alatt új állásba viszik, ahonnan még négy ellenséges páncélgépkocsit semmisít meg.

A tűz alábbhagy. Az úttorlaszt szétdobják, aztán házanként tisztítják meg a falut az ellenségtől. Közben beérkezik a zöm és vele egyidejűleg a jelentés, hogy Villers községet ellenséges lovasság tartja megszállva.

A II. zlj. parancsot kap, hogy támadja meg és vesse vissza őket.

Három órai harc után sikerül a II. zlj.-nak a község szegélyét elérni; ott azonban végleg megakad a támadás. Később az egyik századnak mégis sikerül bejutni a községbe, ahol újabb ellenállásba ütközik.

Először hangzik fel a hadjárat alatt előlről a minden oldalról szorongatott gránátosok kiáltása: „Rohamüteg előre!”

A 3. szakaszt vetik be. Már robot is előre. Elöl a szakaszparancsnoki kocsi tornyában felegyenesedve áll a szakaszparancsnok. Akadálytalanul érnek a község közepéig, ahol géppuskatűz fogadja őket. A templom ablakaiból és tornyából is tüzelnek rájuk. A szakaszparancsnok géppisztolyával viszonozza a tüzet. Most az 5. löveg is beleavatkozik a harcba. Lövési nyomán elhallgatnak a templomban megbújt lövészek. Alighogy más célra kezd tüzelni, ismét megszólal a torony ablakából egy géppuska. Két jólirányzott lövés: a géppuska elhallgat. Váratlanul hátulról, egy nagy emeletes ház ablakaiból is tüzet kapnak. Villám-

gyorsan fordul sarkon az 5. löveg és küldi gránátjait a ház belsejébe. Ott is elcsendesül minden.

Egyik lövés tágas udvarba csapódik be, amely tele van a gyalog küzdő francia lovasszázad lovaival. A csatazajtól nyugtalan, végsőkig felizgatott lovak most elszabadulnak és vadul vágtatnak össze-vissza a falu utcáin.

A franciák kétségbeesetten és szívósan védekeznek. Minden házat külön meg kell ostromolni. A szerte-széjjel röpködő tetőcserepek és üvegszilánkok között lassanként kizúdul a sor. Végre sikerül a templomteret megtisztítani. Azután a főutca kerül sorra. A falu kijáratánál megegyezően fellángol az ellenállás. Már-már úgylátszik, hogy ismét a rohamüteg bevetésére kerül sor, amikor a gránátosok erélyes rohama véget vet a véres küzdelemnek.

A csatazaj elcsendesedik. Magasan, a sötét égbolton német repülőgépek húznak nyugat felé olyan nyugalommal, mintha semmi közük sem lenne alattuk a földön folyó véres küzdelemhez.

A zászlóalj a faluban éjjelezik. Beérkeznek a mozgókonyhák, meleg ételt osztanak ki. Halottak és sebesültek hevernek az utcákon, orvosok és sebesültvívők szorgoskodnak körülöttük. Minduntalan palacsattogás veri fel az utcák csöndjét: a franciák elszabadult háttaslovaik még mindig itt bolyonganak a faluban. Gyönyörű arabs lovak vannak közöttük, de mit kezdenek velük a gépesített csapatok?

Panaszos tehénbögés hallatszik ki az istállók-ból s felkelt álmából néhány gránátost. Megkönyörülnek a szegény állatokon, noha holtfáradtak az első komoly ütközet harcaiktól. Szakszerűen megfejik, megetetik és megitatják az ijedt állatokat.

Elöl, közvetlenül a biztosító csapatok mögött, tér nyugalomra a rohamüteg is. Az emberek a gépkocsikon alusznak, rohamsisakjuk a fejpárna a fejük alatt.

Harc Suzy mellett.

Másnap ragyogó napra ébrednek.

Ezúttal az elővédhez beosztva, robot előre a rohamüteg 3. szakasza. A Semois felrobbantott hídjának helyreállításán már nagyban dolgoznak az utászok, de még nem készültek el. Így az elővéd átgázol a vizen. Jobbra és balra tőlük, az út mindkét oldalán nyomul előre „oszlop egyesével” a gyalogság is. Elöl a századparancsnokok, legelől a zászlóaljparancsnok.

Az út az Ardenne-hegység erdős nyúlványain meglehetősen meredeken megy előre. Egy kanyarulatánál leásott oszlopokból készített akadály zárja el az utat. Az 5. löveg teljes gázzal rohan az akadályra: hatalmas recsenés, a lövegen a kezelők egymásra esnek, de az akadály eltűnik, az út szabad!

Ellenség még mindig nem mutatkozik. Egy-másután több falut hagynak el, majd ismét sűrű erdőn át fut az útjuk. Úgy látszik, békés nap lesz, gondolják az emberek. Pár száz méter még, aztán véget ér az erdő, az út derékszögben jobbra fordul és most meglehetősen távol, a mindjobban elsímuló dombok alján, zöldelő vetések között megpillantják egyik zászlóaljukat, amint laza csatárláncban előnyomulva, lassan, látszólag ellenséges behatás nélkül közeledik egy nagyobb község felé.

(Folytatjuk.)

HŐSEINK

Dr. Zsembery Tibor százados.

1942. december végén, a hadtáp zászlóalj H. és K. tisztjeként került a hadművelési területre. Az 1943. januári visszavonulás kezdetén őt bízták meg a hadtápzászlóalj 3. századának parancsnokságával. A zászlóalj elvonulása után a század — rendészeti és utóvéd feladatok ellátására — addigi állomáshelyén, Stary Oskolban maradt vissza. A század január végén és február elején parancsra végrehajtott visszavonulása során az orosz élcsoportokkal eredményes utóvédharcokat vívott.

Dr. Zsembery százados a megbetegedett zászlóalj parancsnok helyett 1943. február 22-én átvette a hadtápzászlóalj parancsnokságot. A zászlóalj március végéig vasútbiztosításra volt bevetve Nossowka, Kobischta és Bobrovicza környékén s a vasútvonalat sértetlenül megőrizte. Az új zászlóaljparancsnok bevonulása után dr. Zsembery százados egy géppuskás és egy csendőr szakasz parancsnokságát vette át. Április 14-től zászlóaljával a Jellino környéki, majd néhány hét múlva a Deszna és Dnyeper között, valamint a Kobischta és Nossowka körüli erdőségekben végrehajtott tisztogató hadműveletekben vett részt és többször harcolt eredményesen a partizánokkal. A Deszna és Dnyeper közötti hadműveletekben, mint a zászlóalj 1. századának parancsnoka különösen kitűnt vitéz és bátor magatartásával. Százada egy magyar páncélos egységgel együttműködve kb. 80

km-es szakaszon megtisztította a terepet a partizánoktól és biztosította egyik utászszázalójunknak átkelését a Desznán.

A tisztogató hadműveletek befejezése után zászlóalját a hátsószakaszba rendelték vissza, őt pedig a „Kolosvár” őrszázalój táborig csendőr szakaszának parancsnokául Kiewbe vezényelték, ahol 1943. augusztus végéig irányította a szakasz táborigi rendészeti szolgálatát.

Kormányzó Úr Ő Főméltósága az ellenség előtt tanúsított vitéz és bátor magatartásának elismerésül a *Kormányzói Dícsérb* elismeréssel a *hadiszalagon a kardokkal* tüntette ki.

TANULSÁGOS NYOMOZÁSOK

Betöréses lopások kiderítése az azonos elkövetési mód alapján.

Beküldte: MONUS JÁNOS alhadnagy (Szeged).

1941 július 11-én 10 órakor a cibakházi őrs jelentette távbeszélőn a szegedi nyomozó alosztálynak, hogy aznap virradóra Fehér József cibakházai lakos üzlethelyiségébe ismeretlen tettesek belörték, s onnan 250 P készpénzt és 600 P értékű ruhaneműt elloptak. Helyszínelő és nyomozó kirendelését kérte.

Az alosztályparancsnokság Székely János csendőr, nyomozó és Tátrai János csendőr, helyszínelővel engem vezényelt ki az ügy nyomozására. Az alosztály gépkocsiján már 14 órakor Cibakháza érkeztünk a helyszínre s az alábbiakat állapítottuk meg:

A szóbanforgó épület Cibakháza község középső részén, beépített utcában van, az utcai részben az üzlethelyiség, míg az udvari részben a lakóhelyiségek és raktárak, ennek végében pedig a főépülettel egybeépített fészervan. Az utca felől, külső faspartalattal ellátott és lelakatolt, keresztvassal rögzített, három kirakati ablak és egy kétszárnyú deszkabetétes üzletajtó van, amely eredetileg belülről kulccsal volt bezárva. A kulcsot a zárban benne hagyták. A tettes ezt az ajtót belülről kinyitotta és itt távozott el a helyszínről. Rongálás vagy feszegéti nyomok sem az ajtón, sem a kirakati ablakokon nem voltak.

A hátsó szomszéd kertjében a fészerv falához egy fűrészbak volt támasztva. Ezt a bakot a tettes a baromfiól mellől vitte a fészerv hátsó falához. Nem lehetett pontosan megállapítani, hogy a tettes miként jutott a hátsó szomszéd udvarára, mivel a cselekmény elkövetésének éjjelen esett záporos minden ilyesféle nyomot megsemmisített.

A tettes a fűrészbakról a fészerv tetejére mászott s a főépület tetőzetéről 11 cserepet leszedett. A cserepeket a fészerv tetőzetére rakta, a résen át a padlásra bemászott, majd a mintegy 30 méter hosszú padlásra végigmenve az üzlethelyiség feletti padlász részbe jutott. A tűzfaltól 70 cm. távolságra a padlász agyag talaját kibontotta és a mennyezet lécezését 20 m-es központi csigafúróval, egymás mellett 1—2 mm-es térközzel, átfúrta. A léceket a mennyezet vakolatával együtt úgy emelte ki, hogy a mennye-

* A neveket megváltoztattuk. (Szerk.)

zet-tapasz nem hullott le az üzlethelyiségbe. Az így keletkezett nyílás 42×35 cm. volt. A nyílás mellett egy hosszúnyelű kerti ásó és egy rozsdás, mészhabarcsos, honvédségi szurony hevert, melyeket a tettes hozott és hagyott a helyszínen. Az ásó a hátsó szomszéd tyúktól padlásáról származott, míg a szurony származása ismeretlen. A nyíláson át, annak szélébe kapaszkodva, a tettes az áruállvány mögötti 1.5×5 m nagyságú lomtárba ereszkedett. Itt üres dobozok és használt csomagoló papírok voltak. Innen a tettes az áruállvány alsó részén levő 44×73 cm. nagyságú nyíláson átbujva jutott az üzlethelyiségbe.

Az igen jól berendezett és árukkal bőségesen ellátott rőfös és rövidáru üzletben rendetlenség nem volt, csupán a kiszolgáló asztalon volt 5—6 üres cipős doboz, ezekből a cipők hiányoztak. A rőfösáru polcra 5—6 vég férfi ruhanyag, míg a kijáratú ajtó mellett levő kézipénztár fiókjából 2500 P különböző címletű váltó és papírpénz, egy karóra, szíj karkötővel, egy ezüstóra láncsal és egy bőr levélpénztárcával hiányzott. A harisnyás dobozok között papirdobozban elhelyezett 13.000 P készpénzt a tettes érintetlenül hagyta, minden valószínűség szerint azért, mert ennek a pénznek a rejték helyét nem ismerte.

A cselekmény végrehajtási módjából, főleg pedig abból, hogy a tettes:

1. A tető cserepeit leszedte,
2. a padlás burkolatát kiásta,
3. a lécezésen 21 szakszerű fúrást végzett és
4. a léceket a mennyezet tapaszával együtt úgyesen szedte ki, hogy a tapaszról semmi sem hullott le,

arra következtettem, hogy a lopást nem kezdő ember követhette el, hanem olyan, kinek a cselekménynek így módon való elkövetésében gyakorlata van. A mennyezet bontásban való jártasságot igazolta az a körülmény is, hogy a tettes a bontás végrehajtásához hozott ugyan magával szerszámot (szuronyt), mégis mikor egy alkalmasabb, de mészszírói feltűnés nélkül csak nehezen szállítható eszköz (jelen esetben egy ásó) birtokába jutott, annak előnyét azonnal felismerte és igénybe is vette. A fúrás nyom pontos és egyenletes, szoros egymás mellett elhelyezkedése jó szerszámmal rendelkező, fúrásban járatos ember munkájára vallott.

Hogy a feltevés helyességét igazolhassam, a megfűrt léceket szakembereknek megmutattam és ugyanilyen minőségű léceken próbafúrásokat végeztettem. E kísérletezés közben azután kétséget kizárólag beigazolódt, hogy a fúrást hozzáértő egyén, igen jó szerszámmal, 20 mm központi csigafúróval hajtottá végre.

Az eddigi megállapítás szerint tehát két feltételezésből kellett kiindulnom.

Az első feltevés szerint olyan egyének között kell keresni a tettést, akik foglalkozásuknál fogva (asztalos, ács, bognár, kovács, lakatos, vagy ezermester) a cselekményt ilyen ügyesen végre tudják hajtani és megfelelő szerszámmal is rendelkeznek.

A második feltevés szerint a tettést valamelyik szokásos — tető és padlásbontó — betörő specialista személyében lehetett valószínűsíteni.

Az első feltevés tisztázása végett az őrs tagjaival megbeszélést tartottam és a helyben figyelembe jöhető egyéneket alibi igazolás stb. útján a lopás el-

követésére vonatkozólag megvizsgáltuk, ez azonban semmi újabbat nem eredményezett. Ilyenképpen idegen tettesre kellett gondolnunk. Tudva azt, hogy az idegen tettes a cselekmény elkövetése előtt rendszerint terepszemlét is szokott tartani, a sértettet és a többi üzlettulajdonosokat végigjárva érdeklődtem, hogy a cselekmény elkövetése előtti napon nem fordult-e meg üzletükben vagy lakásukon ily értelembe figyelembe vehető gyanús idegen. Ez a puhatolás sem vezetett eredményre.

Most már csak a második feltevésre lehetett gondolni, annál is inkább, mert nyomozás közben a szomszédos őrsökkel érintkezve megállapítottam, hogy a cibakházai lopással azonos módon Kunszentmárton községben 1939 november hónapban és 1940 május hónapban, Tiszaföldváron 1940 október hónapban, Nagyszénáson 1941. április hónapban, Kondoroson pedig 1941 június hónapban követtek el tetőn át bemászva, mennyezetbontással, betöréses lopásokat. Ezek mindeddig kiderítetlenek voltak.

Ezeknek a lopásoknak elkövetési módját az iratokból alaposan áttanulmányoztam és megállapítottam, hogy mind ezek, mind a Fehér József sérelmére elkövetett mennyezetbontásos betörés elkövetési módja és eszköze azonos. Kézenfekvő volt tehát az azonos tettesre való következtetés.

A mennyezetbontás szakszerűségét, az elkövetés eszközét, az elkövetés módját és egyéb körülményeit vizsgálva a gyanum mindjobban egy régebbi nyomozásból kifolyólag ismert hirhedt padlásbetörőre: Farkas Imrere irányult. Farkas ugyanis több hasonlóan elkövetett betörésért volt már elítélve és rajta kívül, az alosztály működése óta, senkisésem hajtott végre ilyen szakszerűen mennyezetbontást. Mivel azonban Farkas emlékezetem szerint, a legutóbbi ügyéből kifolyólag jelenleg a büntetését tölti, eleinte őt a cselekmény elkövetésével nem is mertem gyanúsítani. A környéken azonos módon elkövetett lopási esetek tudomásul vétele után azonban Farkassal szemben a gyanum mindjobban megerősödött. Hátra volt még annak a megállapítása, hogy Farkas jelenleg szabadon van-e, vagy büntetését tölti. Hamarosan erre is feleletet kaptam. Egy cibakházai tanúi lakos elmondta, hogy a lopás utáni reggelen 4—5 óra tájban egy 160 cm. magas, 50 év körül szőke, őszes, szürkeruhát viselő idegen ember jött be a tanyába, akinél egy tele zsák volt. Ő a tanya végénél hagyta az idegent, aki kb. 10 perc múlva észrevétlenül eltűnt. A tanu által adott személyleírás Farkasra teljesen ráillett. A nyomozást tehát utána mind a cibakházai, mind a szomszédos őrsök határában és az elvezető utak mentén megejtettük, de a keresett gyanús egyént előkeríteni már nem sikerült.

Időközben megállapítottuk, hogy Farkas Imre jelenleg nincsen bezárva, mert a sopronkőhidai dologházból 1939. szeptember 13-án feltételes szabadságra bocsátották és azóta ismeretlen helyeken csavarog.

Figyelembe véve azonban azt, hogy az első padlásbetörést 1939 november hónapban, tehát Farkas kiszabadulása után követték el és az ugyanilyen módon elkövetett betörések a környéken ezután az időpont után ismétlődtek meg, biztosra vettem, hogy azokat Farkas Imre követte el. A nyomozás követ-

kező elerendő céljául tehát Farkas kézrekerítését tűztük ki.

Mivel Farkas feltételes szabadságra bocsátása óta állandóan ismeretlen helyeken csavargott, elfogását úgy képzeltem el, ha rokonainál és feltételezhető búvóhelyein kutatunk utána. Farkas elfogására tehát 2 járőrrel Kondorosra utaztam és a kondorosi, endrődi és szarvasi határban lakó rokonainál és a környéken feltételezhető összes búvóhelyeken a nyomozást megejtettük, de Farkast megtalálni nem sikerült. Az ottani rokonoknál megállapítottuk azonban, hogy Farkasnak Csepelen, Bánhidán, Nagylaposton és Tiszaföldváron is laknak rokonai, akiknél időközönként szintén meg szokott fordulni.

Farkas elfogására járőrök indultak Csepelre, Bánhidára, Nagylapostra, Tiszaföldvárra. Az előző három helyre indított járőr tevékenysége eredménytelen maradt, mert a megállapítás szerint Farkas ott egyáltalában nem járt. Tiszaföldváron a járőr Farkas testvérének lakását zárva találta. Rövid várakozás után azonban Farkas Karolina megérkezett. Testvére holtartózkodására vonatkozólag előadta, hogy az már két hónap óta nem volt nála. A lakás átvizsgálása alkalmával, mikor a járőr a padlásra akart felmenni, Farkas Karolina nem akarta előadni a padlás kulcsát, illetve előbb idegen kulccsal próbálgatta az ajtó kinyitását, amivel a zárban nagy zörgést idézett elő. Midőn a járőr ezért felelősségre vont, beismerte, hogy testvére a padláson tartózkodik, mikorára azonban a járőr a padlásra feljuthatott, Farkas a tető cserepeit leszedve, az előre elkészített és gerendára erősített kötélen a szomszéd udvarába ereszkedett és elmenekült. A padláson üres zsákokból, subával és párnával felszerelt fekvőhely, a kémény mellett pedig több napi hulladékkal teli edény volt, amik azt bizonyították, hogy aki a padláson tartózkodott, több napon keresztül nem mert onnan lejönni.

Farkas elfogásánál való segédkezésre a szomszédos őrsöket távbeszélőn felriasztottam s a megbízható polgári személyek támogatását igénybe vettem, de Farkast mindezek ellenére aznap már nem sikerült kézrekeríteni. Egyidejűleg intézkedtem, a házban lakó Farkas Karolina és vadházastársa őrizetbe vételére, nehogy azok a házban lévő bűnjelkeket megsemmisíthessék. Hogy ez az intézkedésem megnyire indokolt volt, azt legjobban az bizonyítja, hogy Farkas Karolina, amíg a járőr Farkas Imre keresésével volt elfoglalva, a konyhakertben levő burgonyabokrok közé ment, ahol később az átvizsgálás alkalmával zsebkezdőbe kötve 350 P-t találtunk a földben elásva. A pénzre vonatkozólag Farkas Karolina, annak ellenére, hogy a pénz csomagolási módjából és a pénz neméből minden kétséget kizáróan azonnal megállapítottam, hogy az Fehér József üzletéből származik, azt adta elő, hogy a pénz az általa 2 évvel ezelőtt eladott ház árából maradt meg. Állítása mellett még akkor is kitartott, amikor a közben odaérkezett sértett is határozottan felismerte a pénzt. Farkas Karolina konok tagadásából arra következtettem, hogy sokkal többet tud a testvére viselt dolgairól, mint azt eleinte feltételeztem.

A kikérdezés közben több ízben érkezett hír arról, hogy Farkast hol itt, hol ott látták felbukkanni. Mivel a tanúk Farkast egy időben a legkülönbözőbb helyeken vélték látni, az utánjárás sok

hiába való fáradságunkba került, de végül mégis csak sikerrel járt. Farkas Imrét a község határában sikerült elfognunk.

Farkas Imre kikérdezése alkalmával eleinte hallani sem akart a cibakházai betörésről, sőt odáig ment a tagadással, hogy Cibakháza községnek még a hírért sem hallotta soha. Tagadása mellett még akkor is kitartott, mikor már a közben állandóan folyó házkutatás alkalmával előkerült bűnjelkek egy részét elébe tártuk. A kertben elásott pénzre ő is azt adta elő, hogy az nővééréé, aki azt a ház árából takarította meg. Látszott, hogy erre jól összebeszéltek.

A nagyszénási, kondorosi és más helyeken elkövetett betöréseit kérdés nélkül beismerte, de a cibakházai betörést tagadta. Mikor azonban a nővére bevallotta, hogy a cibakházai betörés idején, 11-én, milyen csomagot vitt fel a padlásra és a csomagokban mik voltak és azt is látta, hogy újabb és újabb bizonyítékok kerülnek elő, nagy lelkiismeretvívva önmagával a cibakházai betörést is beismerte. Kiderült az is, hogy miért éppen a cibakházai betörést tagadta. A többi betörés ugyanis nem esett statáriális rendelkezések alá, mert az elsőtétítés alatt elkövetett lopások statáriális úton való megtorlására vonatkozó rendelet csak a cibakházai lopás előtt néhány nappal jelent meg. A cibakházai betörés elkövetésekor erről nem is tudott.

Farkas Imre beismerő vallomása során előadta, hogy 60 éves, öreg ember, élete nagy részét a fogházban töltötte, eddig 35 évet ült különböző fogházakban. Padlás betöréssel kezdte el a bűnözést és amellet ki is tartott. Legutóbb 1939 szeptember hó 16-án szabadult ki a sopronkőhidai dologházból, honnan 1942 szeptember hó 16-ig feltételes szabadságra bocsátották. Kiszabadulásakor megfogadta magában, hogy hátra levő idejét tisztességes emberként fogja leélni. Kiszabadulásakor ezért sógorához, egy nagylaposi határbeli lakoshoz ment lakni. Mivel azonban sógora csak cselédember, belátta, hogy sokáig nem élésködhetik a nyakán. Elhatározta, hogy munkát keres. De az emberek multját megismerve, féltek tőle és nem merték alkalmazni, nem volt tehát mit tennie, ismét csavarogni kezdett és lopásokból tartotta fenn magát.

A cibakházai betörést a következőképp adta elő: 1941 július 9-én felkereste Tiszaföldváron lakó Karolina nővérét. Megérkezésekor testvére, hogy jelenlétéről a szomszédok tudomást ne szerezzenek, a padláson készített neki helyet. Mivel az előző lopásaiból eredő pénze már elfogyott, elhatározta, hogy Cibakházára megy és betörés útján fog magának pénzt szerezni. Magához vette tehát a már erre a célra elkészített furdancsot a hozzávaló központi csigafúróval és a testvére vadházastársának istállójában levő ócskavasak közül kivett régi honvédségi szuronyt, azokat szőrtarisznyájába helyezve, 10-én délután Cibakházára indult. Megérkezésekor szemlét tartott a községben, hogy a megfelelő helyet kiválaszthassa. Fehér József üzletét szemelte ki, miután azt nagyobb üzletnek látta és így feltételezte, hogy ott több pénzt fog találni. A község határában várta meg, hogy besötétedjék és kb. 23 óra tájban elindult a helyszínre, hogy tervét végrehajtsa. A sértett hátsó szomszédjának udvarára a 2 m magas kerítésen átmászott és a baromfiól. padlásán talált

ásót magához véve, az ugyanazon udvaron talált és már előzőleg a falhoz támasztott fűrészbakról felmászott a tetőzetre. Innen az üzletbe a már ismeretett módon jutott. Az üzletben legelőször is arról győződött meg, hogy az ajtóknak benne vannak-e a kulcsok, hogy ezáltal a menekülése biztosítva legyen. Amikor megállapította, hogy az ajtóknak a kulcsok belülről benne vannak, azokat kizárta és hozzáfogott a munkához. Elsősorban is a pénzt kereste, miért is a kézipénztárazstakának tetejét felfeszítette, majd annak fiókját kihúzta és a kipakolással járó zörgés elkerülése végett az utcára vitte. Az utca ellenkező oldalán a fiókban volt tárgyakat, pénzt, órát a magával vitt szalvétába öntötte, az iratokat azonban visszarakta és a fiókot az üzletajtók közé helyezte. Ezután az üzletben lévő áruállványokon elhelyezett áruk közül öt pár különböző nagyságú és színű cipőt, több vég férfiruhaszövetet és négy pár zoknit vett magához és ezeket a tárgyakat egy zsákba helyezve, a lopott tárgyakkal az utcára nyíló ajtón át az üzletből eltávozott. Válogatni az üzletben nem tudott, mert a magával vitt zseblámpa eleme a fűrészi munkálatok közben kimerült. Az üzletben maradt 13.000 P-ről nem tudott.

A csomaggal Tiszaföldvárra ment, mivel azonban már útközben rávirkadt, nem mert bemenni a községbe, hanem a községtől 2 km. távolságra egy búzátáblába a csomagot elrejtette és maga is oda bújt el. Mikor beesteledett, a csomagot magához vette és nővére lakásába ment. Megérkezésekor csak nővére tartózkodott otthon, aki őt a csomaggal együtt a padlásra küldte. Nővére megkérdezte tőle, hogy hol járt és mit hozott a zsákban, de ő azt nem mondta meg. Másnap, mikor a padlásra felkelt, megolvasta a lopott pénzt, mely emlékezeté szerint 1350 P volt. A padlásan keresett egy üres bádögdobozt és különböző címletű pénzekből 1000 P-t beleszerelt és a dobozt a pénzzel együtt a padlás tűzfalába vájt üregekbe helyezte el, az üreget betapasztotta és bemeszelte. Ugyancsak ebbe a falba vájt külön-külön üregekbe helyezte el az órákat és az ezüst láncot is. E rejtékhelyeit szintén betapasztotta és bemeszelte, hogy felismerhetők ne legyenek. A lopott pénzből 300 P-t testvéreinek adott, amiért őt rejtette — ez a pénz volt az, amit a kertben találtak — 10 pengőt nővére vadházastársa leányának ajándékozott, 20 pengőt a padlásan levő papírzacsókba csomagolt faszén közé rejtett el, 20—30 pengőt pedig élelmiszervásárlás céljából szintén a nővéreinek adott át. Magánál csak kb. 6 pengőt hagyott, ami jelenleg is a pénztárcájában van, mert abból időközben semmit sem tudott elkölteni.

Az ellopott ruhanemű közül 7 vég különböző színű férfiruhaszövetet és két pár cipőt nővére segítségével a padlásfeljáró alatt falbaépített rejtékhelyre raktak be, a rejtékhelyet azután betapasztották és bemeszeltek, hogy észrevehető ne legyen. A megmaradt 2 vég férfiruhaszövetet és 4 pár cipőt becsomagolva a mártfői vasútállomáson levő postaügynökség útján Tóth Simonné miskolci lakos ócska-ruhakereskedő címére feladott azzal, hogy az érte járó összeget az általa később meghatározott időben nővére címére küldje meg.

A levél pénztárcát testvéreivel elégettette, a furdancsot 2 drb. fűróval együtt a konyhakertben

lévő burgonyabokrok között a földbe elásta. Előadta, hogy a lopás elkövetésétől az elfogásáig, illetve megszökéséig állandóan a padlásán tartózkodott, enninnivalót a nővére vitt fel neki, csak egyszer jött le, amikor a csomagot feladta.

Beismerte még, hogy a cibakházai lopással teljesen azonos módon Kunszentmárton községben 1939 november és 1940 május hónapban, Tiszaföldváron 1940 október hónapban, Nagyszénás községben 1941 április hónapban, Kondoros községben pedig 1941 június hónapban követett el mennyezetbontás útján betöréses lopásokat.

Farkas Karolina a cselekmény rávonatköző részét töredelmesen beismerte, azt a testvére által előadottakkal teljesen azonos módon adta elő, azzal, hogy ő még büntetve soha sem volt, testvére előző életmódját ugyan ismerte, de azzal soha sem tartott fenn szoros kapcsolatot, azelőtt őt fel sem kereste. Most is csak testvérét akarta védeni, azért nem akart eleinte semmit sem tudni az esetről.

A gyanúsítottakat a szolnoki kir. ügyészségnek adták át. A rögtönítélő bíróság Farkas Imrét a légtalmi elsötétítés ideje alatt elkövetett lopás miatt kötéltálati halálra ítélte. Farkas Karolina ügyét pedig a rendes bíróság hatáskörébe utalta.

*

Az analógia (azonosság) a nyomozásnak igen gyakran van segítségére. Ha nyomozunk, gondoljunk rá és kutassunk utána. Ennek gyakorlati haszna abban áll, hogy két vagy több különböző helyen és időben elkövetett bűncselekménynél, amelyeknél valamely jelenség megismétlődik, e közös vonás alapján ugyanarra a tettesre következtethetünk. A megismétlődő jelenségek, közös vonások az itt leírt esetben az elkövetés módjának (tetőbontás, mennyezetbontás), eszközének (központi fűró) és helyének (üzlet) azonosságában állottak. Ezek azonosságából következtettek a tettes azonosságára. Ez a következtetés — mint láttuk — helytállóan is bizonyult. A nyomozók azonban az azonossági következtetéssel nem csupán az egy és ugyanazon kéz munkáját ismerték fel, hanem a tettes személyére, kiletére is helyes következtetést vontak le. Felismerték egy határozott valaki kezemunkáját. Tapasztalati tény az, hogy a szokásos megrögzött bűnöző rendszerint csak egy szakmában dolgozik, ebben igyekszik magát tökéletesíteni és emellett élete fogytáig meg is marad. Ennél a nyomozásnál az egyik résztvevő bűnügytörténeti ismeretei (régbebi tapasztalata, gyakorlata) találták meg a végzett betörőmunka és az elkövető között a kapcsolatot. Ne felejtsük azonban, hogy emlékezetünk csupán Rorlátolt mennyiségű ilyen adatok befogadására képes, továbbá, hogy egyéni gyakorlati tapasztalataink is korlátozottak. Nem lesz minden nyomozásnál mindig olyan résztvevő, aki éppen azoknak az adatoknak birtokában van, amelyek a rejtély megfejtéséhez szükségesek. Erre szolgálnak a nyilvántartások. A csendőrség központi nyomozóparancsnokságának bűnügyi nyilvántartása szakmánként csoportosítva, részletesen alcsoportosítva nyilvántartja a szokásos bűnözőket. Adott esetben oda forduljunk támogatásért. Ha jelentjük az elkövetés módját, körülményeit, a nyilvántartó megjelöli azokat a szokásos bűnözőket, akiknek ismert módszereivel ezek egyeznek.

Marsay János ny. alezredes.

Augusztus 5-én, Budapesten meghalt Marsay János ny. alezredes. 60 éves korában fejezte be a testületnek szentelt munkás életét. A budapesti farkasréti temetőben helyezték örök nyugalomra augusztus 8-án, csendőrségi gyász kísérettel. Temetésén a testületet tisztii és tiszthelyettesi küldöttség képviselte.

Marsay János ny. alezredes 1884-ben Gertenyesen (Temes vm.) született. 1903-ban mint egyéves önkéntes bevonult a volt cs. és kir. 29. gyalogezredhez. Csendőrségi próbaszolgálatra a volt IV. csendőrkörülethez osztották be 1905 októberében. 1907-ben hadnaggyá, 1912-ben főhadnaggyá, 1915-ben századosná, 1924-ben őrnaggyá és 1931-ben alezredessé lépett elő. Szakaszparancsnoki beosztásban Máramarosszigeten, Besztercén, Topánfalván, Marosvásárhelyen és Nyíregyházán teljesített szolgálatot. Utóbbi helyen később vármegyei osztálysegéd tiszt, majd osztályparancsnok. Innen Budapestre helyezték át, ahol osztályparancsnoki, majd kerületi előadó tisztii beosztást kapott, később pedig a szabályzatszerkesztő és tanulmányi bizottsághoz került. Innen ment nyugállományba 1936. június 1-én.

Az utóbbi években Budapest Székesfőváros Viziművelnek katonai parancsnoka volt.

Kitüntetései: Katonai Jubileumi Kereszt (1908), a Vöröskereszt hadiékképményes II. o. Díszjelvénye (1917), Legfelsőbb Dicsérő Elismerés (1917), III. o. Tisztii Szolgálati Jel (1924), Háborús Emlékérem kardokkal és sisakkal (1930), II. o. Tisztii Szolgálati Jel (1934), Osztrák Háborús Emlékérem a kardokkal (1935) és Legfelsőbb Dicsérő Elismerés (1935).

Emlékét kegyelettel őrizzük!

*

Kovács Ferenc III. kolozsvári IX. kerületbeli próbaszolgálatos tizedes; 1944. július 28-án Magyarlapos községben fürdés közben a Lápos-folyóba fulladt. Magyarlaposon temették el. 1944. május 1. óta szolgált a testületben.

Nyugállományú bajtársaink közül meghalt:

Györfi Sándor törzsőrmester (VIII. ker.) 1909—1928-ig szolgált,

Horváth István IV. főtörzsőrmester (III. ker.) 1907—1918-ig szolgált,

Pap János II. főtörzsőrmester (IV. ker.) 1902—1934-ig szolgált,

Sámson László alhadnagy (III. ker.) 1892—1928-ig szolgált a testületben.

Kegyelettel őrizzük emléküket!

Hírek.

Kitüntetések adományozása. A Kormányzó Úr Ó Főméltósága legfelsőbb elhatározásával, a Szovjet elleni hadi-műveletek alkalmából, az ellenség előtt teljesített kiváló szolgálataikért adományozni méltóztatott a Magyar Bronz Érdemkeresztet hadiszalagon: Horváth Antal őrmesternek (I. ker.) a Magyar Bronz Érdeméremet hadiszalagon: Pálffy János törzsőrmesternek (III. ker.) és Kerekes János őrmesternek (VIII. ker.).

Áthelyezés, tartós vezénylés, beosztás. A m. kir. honvédelmi miniszter úr — a m. kir. belügyminiszter úrral egyetértésben — áthelyezte: dr. Kőrössy Zoltán századost Budapestről Nagyváradra, dr. Kabay József psz. hadnagyot Aknaszlatináról Ungvárra, dr. Kala Szabolcs psz. zászlóst Ungvárról Aknaszlatinára, Wágner Ervin g. hadnagyot Egerből Zalaegerszegre, tartósan vezényelte: Rajnai Richárd főhadnagyot Ujvidékről Nagydemeterre, Siki István főhadnagyot Nagydemeteről Ujvidékre; beosztotta: vitéz Ferenczy László alezredést „A” előadó csoport vezetőül a központi nyomozó parancsnoksághoz, dr. Biczó Ferenc tart. hadnagyot szárnyparancsnok-helyettesi minőségben Kaposvárra.

Szolgálati jel és Szolgálati Díszérem odaítélése. A m. kir. honvédelmi miniszter úr odaítélte az I. A) osztályú Tisztii Szolgálati Jelt: vitéz Szabadhegyi Ferenc vezérőrnagynak, a II. A) osztályú Tisztii Szolgálati Jelt: nemes alsótorjai és karathi Kőnczei Gyula, Benedek Géza, Bánhegyi Béla és Karabélyos Imre őrnagyoknak, a Szolgálati Díszéremet: Józ János alhadnagynak.

Díszérmek. A m. kir. honvédelmi miniszter úr okirattal dicsérő elismerésben részesítette: Laki István, Sasfalvi György őrmestereket és Horváth József XI. szakaszvezetőt, egy repülőterünk ellen intézett ellenséges légitámadás alatti és után az élet- és vagyonmentés terén tanúsított önfeláldozó és bátor magatartásukért. A m. kir. csendőrség felügyelője okirattal dicsérő elismerésben részesítette a szegedi V. kerületben: Demeter Imre főtörzsőrmestert, mert egy rablással párosult gyilkosságot mint őrsparancsnok igen nagy szakudással, kitartással és fáradságot nem ismerő buzgalommal hosszú és körülményes nyomozás során kiderítette és ezzel a tettest az igazságszolgáltatás kezére juttatta; Szabados Sándor főtörzsőrmestert, mert Káty községben 1944. április 10-én felbukkant felfegyverzett orvlövészek üldözését hatáson irányította, majd később kifejlődött tűzharc során az orvlövészek megsemmisítésében igen bátor és merész magatartást tanúsított; Bíró József szakaszvezetőt, mert a fenti alkalommal igen bátor és merész magatartást tanúsított; Harkai Dezső törzsőrmestert és Sipos István őrmestert, mert 1943. nyarán a búcsukai szerb nemzeti mozgalom több hónapra kiterjedő felderítése és vezető tagjainak az igazságszolgáltatás kezére juttatása terén — mint nyomozó —, kiválóan értékes szolgálatokat végzett. Öntevékenységével és szorgalmával nagy mértékben hozzájárult ahhoz, hogy ez a veszélyes és az állam érdekelt súlyosan sértő mozgalom még csírájában elfojtassék. A kaszai VIII. kerület parancsnoka okirattal dicséretben részesítette: Nagy János III. főtörzsőrmestert, mert 1944. évben a máramarosszigeti különleges nyomozó csoportnál fogolyörparancsnoki minőségben, szolgálatát fáradhatatlan szorgalommal és odaadással látta el s lelkiismeretes kötelességtudásával, valamint példás szorgalmával nagyban hozzájárult egy a Kárpátalja területén elfogott s az állambiztonságát veszélyeztető partizán csoport tagjainak az igazságszolgáltatás kezére való juttatásához; Albert János, Varga Ferenc és Bogdán József szakaszvezetőket, mert 1944. július 6-án, a turci őrskörletben hosszabb időn át szükében volt és felfegyverzett 3 katonaszökevény kézrekerítése során keletkezett tűzharcban határozott és bátor magatartásukkal a szökevények elfogását lehetővé tették; nyilvános dicséretben részesítette: Petrik József őrmestert, Dudás Ferenc, Zsindelyes Mihály és Pál István szakaszvezetőket, mert 1944. évben a máramarosszigeti különleges nyomozó csoportnál fogolyör minőségben szolgálatukat fáradhatatlan szorgalommal és odaadással látták el s lelkiismeretes kötelességtudásukkal nagyban hozzájárultak egy a Kárpátalja területén elfogott s az állam biztonságát veszélyeztető partizán csoport tagjainak az igazságszolgáltatás kezére való juttatásához; Stubner József psz. csendőrt, mert 1944. június 6-án a turci őrskörletben hosszabb időn át szükében volt és felfegyverzett 3 katoná-

tiltotta a húsból más község lakosainak részeltetését, de ha ilyen tilalmat kifejezetten nem is állított fel, magától értetődő, hogy a vágásra kiutalt sertésből kizárólag a község lakosságának szükségletét kellett kielégíteni. (Ez a vágási utalvány kiadásának indoka.) Az idézett rendelet 29. §-ának i) alpontja szerint az, aki a községi előljárásságnak a hús és zsír elosztása, vagy a fogyasztókhoz juttatása tekintetében az idézett 10. §. 5. bekezdésében foglaltak alapján tett intézkedéseit (hús elosztása stb.) megszegi vagy kijátsza, kihágást követ el. A leírt eset miatt a hentes tehát kihágásért fel lehet jelenteni.

Piros róza. Kérdezi, hogy a szakasz-, illetve szárnyparancsnok a véglegesített csendőrszakaszvezető vagy őrmester magánládáját átvizsgálhatja-e meglepő szemle alkalmával, minden különösebb ok nélkül, csak azért, hogy meggyőződjék róla, rendet talál-e ott, vagy sem. A választ maga a Szut. adja meg, ugyanis a 184. pont 4. bekezdése szerint a magánládák — a próbacsendőröktől kivéve — sem időszaki vizsga, sem szemle tárgyát nem képezhetik. A csendőr magánládáját tehát egyik előljárási parancsnok sem vizsgálhatja át, pusztán fegyelmi ellenőrzés címén. A magánláda átkutatása csak akkor megengedett, ha a csendőrt büntetendő cselekmény gyanúja terheli. Ilyen esetben az átkutatásnak a bűnjel előkérítését végeztet személymotoszás jellege van. Egyébként olvassa el 1931. évi március 20-iki számunk 234. oldalán közölt 43. sz. lexikon-válaszunkat.

S. J. Temerin. Pisztolyt kényelmes öltözékhez csak azok a honvéd és csendőr személyek viselhetnek, akik részére az a menetöltözékhez oldalifegyverként rendszeresítve van. Ez a 27.841/eln. 2. r.—1944. sz. H. M. körrendeletből minden kétséget kizáró módon kivethető. Nézzék át az „Öltözeti táblázat” IV. fejezetét, abból láthatja, hogy a gyalog csendőrlégénység menetöltözékénél a pisztoly nincs rendszeresítve, azt tehát — akár saját, akár kincstári — a kényelmes öltözékhez sem viselheti.

Nagyvárad. A hó első napján kórházban, szabadságon lévőik vagy az őrtől elvezényelték nem számíthatók be a szolgálati óraszámok meghatározásának alapjaként a Szut. 283. p. 5. bekezdésében említett létszámba, mert akkor ténylegesen nem teljesítene az őrsön szolgálatot. Az állománykezelés szempontjából nyilvántartott létszámba viszont ők is beletartoznak. Olvassa el 1942. évfolyamunk 722. oldalán „19.424” jelű és 753. oldalán „Bereczki Jenő őrmester, Nagybecskö” jelűs üzenetünket.

G. P. szakv., Baktalórántháza. A nősülési kérvényhez csatolni kell a menyasszonya származását nagyszülőikig bezárólag igazoló okmányokat. A leány csendőr-testvérenak származási igazolványát nem fogadják el az okmányok helyett. Egyébként a levelében említett híresztelés nem egyéb, mint alaptalan szóbeszéd. Nősülési kérvényt minden 30. évét betöltött csendőr beadhat, az azután megint más kérdés, hogy az engedélyt ki és mikor nyerheti el. Ez a sorakerülést meghatározó körülményektől függ.

Követelő. A törvénytelen gyermek a tartásdíj fizetésére kötelezett apától tetszés szerinti tartásdíjat kérhet. Más kérdés azonban az, hogy abból a bíróság mennyit állapít meg. Házaságon kívül született gyermek részére járó tartásdíj fejében az Ill. szab. 250. pontja szerint a legénységi állományhoz tartozó személyek illetményeiből a havi zsoldnak és csendőrségi pótdíjnak 1/3 része vehető igénybe. Ezek szerint erre a célra 2. fizetési fokozatú főtörzsrőrmestertől $218 + 48 = 266$ P-nek 1/3 része jöhet tekintetbe. Ha Ön az anya jelenlegi követelését fűsoknak tartja, akkor a tartásdíj megállapítása végett a bírósághoz kell fordulnia. Bírói eljárás esetén azonban a költségekkel is kell számolnia, ezeket valószínűleg az Ön terhére fogják megállapítani. Eppen ezért tanácsos — úgy, mint eddig is — a békés közös megegyezés. A tartásdíj fizetésére kötelezettnek időközben

beállott jövedelemtöbbletét, fizetésemelése stb. a gyermek után megállapított havi tartásdíj összegére befolyással van, tehát ezen az alapon az anya annak felemelését kérheti, viszont a jövedelemcsökkenésnél a havi tartásdíj összegének csökkentését is lehet kérni. Nem tartjuk valószínűnek, hogy 1931. évben Ön nagyobb összeget fizetett volna, mint amennyire bírósággal kötelezhető lett volna. Véleményünk szerint az sem indokolt, hogy az 1931. évben közösen megállapított tartásdíj összege 35 P-re emelkedett. Az Ön számítása szerint még ezen felül, a peres eljárás folytán felmerülhetős tetemes költségekről megfeledezett.

Érdeklődés. Kérdezi, hogy az árdrágító visszavétel melyik tényálladékat valósítja meg az az iparengedéllyel ellátott húsiparos, aki vételi jegy nélkül vásárolt sertéseket vágási engedély nélkül vág le az azokból kitermelt húst a hatósági árakon felül adja el a fogyasztóknak. Megjegyzni, hogy véleménye szerint a hentes árdrágító úzerkedés büntetést követi el. A kérdés elbírálásánál mindenekelőtt külön kell választani a cselekmény egyes mozzanatait, mert más büntetési tétel alá esik a vételi jegyre és vágási engedélyre — és megint más alá a hatósági árak betartására vonatkozó rendelkezések megszegése. A két előbbire nézve a közellátásügyi miniszter úrnak 112.700/1944. K. M. számú rendelete intézkedik. A rendelet 10., 14. és 20. §-a értelmében közfogyasztásra szánt sertést a húsiparos csak kijelölt kereskedőtől és csupán a községi előljárástól (polgármestertől) kapott sertésvágási utalvány — tehát nem, mint Ön írta: sertésvágási engedély — és vételi jegy alapján vásárolhat (Sertésvágási engedélyt csak gazdakönyvvvel ellátott gazdálkodónak vagy ilyenekkel nem látott, magánháztartása szükségletére vásárló személynek adnak ki.) A 14. §. szerint a húsiparos a sertést a vágási utalványon feltüntetelt kereskedőtől az ott megjelölt helyen veszi át. A húsiparos köteles a kereskedőnek a sertésvágási utalvány szelvényét, a kereskedő pedig a húsiparosnak a marhalevet és a vételi jegy ahhoz csatolt példányát (L) a rendelet 6. §. 4. bekezdését) átadni. A sertést a sertésvágási utalvány szelvénye nélkül átadni, illetőleg a marhalevet és a vételi jegy nélkül átvenni nem szabad. A húsiparos a sertés levágásakor köteles a húsvizsgálónak a marhatevével együtt a hozzátartozó vételi jegyet és a sertésvágási utalványt átadni, mert a húsvizsgáló csak ebben az esetben engedheti meg a vágást. Kiténik ezekből a rendelkezésekből, hogy a levelében említett cselekmény tettese nemcsak a sertést vevő húsiparos lehet, hanem szükségképpen a sertést eladó kereskedő, valamint a vágást engedélyező húsvizsgáló is. Az a húsiparos vagy kereskedő illetőleg sertéstulajdonos, aki az említett rendelkezések ellenére sertést átad, átvész vagy levág, a rendelet 28. §-ának m) alpontjába ütközött és a B. K. 1943. évi május 26-i számában megjelent 2980/1943. M. E. számú rendelet 7. §-ában meghatározott kihágást követi el és 2 hónapig, háború idején 6 hónapig terjedhető elzárással büntetendő. A cselekmény második része; a húsnak a megállapítottnál magasabb áron történt eladása az 1920. évi XV. tc. 1. §-ának 1. bekezdésébe ütközött ártülpelés vétsége, illetőleg büntető. A büntetést minősítésnek csak akkor van helye, ha a húsiparos a cselekményt a közellátás érdekét súlyosan veszélyeztető mértékben követte el. Ennek elbírálására az összes körülmények figyelembevételével a bíróság van hivatva, de a csendőr jól teszi, hogyha feljelentésében kétes esetben a szigorúbb álláspontot képviseli.

KÉZIRATOK, FÉNYKÉPEK.

F. I., Hajdúbadháza. Az alkalomhoz illő, jól összeállított beszédszöveg. Helyszűke miatt — sajnálatunkra — nem közölhetjük.

BERECZKY ZOLTÁN
egyenruha és úri szabósága,
KOLOZSVAR, Wesselényi Miklós-u. 29.

HUSZÁR PENGE

A Csendőrlegénységi Ellátásban Részesülők Betegségélyző Alapja (CSERBA) szolgáltatásainak újabb szabályozása.

(Folytatás.)

Kedvezményes szakorvosi utalványok kezelése.

19. §.

(1) A sorszámmal ellátott kedvezményes szakorvosi utalványokkal — átvételi elismervény ellenében — a csendőrsztály (központi) gazdasági hivatalokat ezek igénylése alapján közvetlenül a belügyminiszter, az őrsparancsnokságokat pedig az illetékes osztály gazdasági hivatal látja el. Egy-egy utalványtömb 20 darab utalványt foglal magában. Az utalvány darabonkénti ára 2 P. Az utalvány az igényjogosultak részére a 20. §-ban szabályozott módon és csak készpénz lefizetése (beküldése) ellenében adható ki.

(2) Az osztály (központi) gazdasági hivatalnak az utalványtömböket, mint élszámolást képező értékeket előjegyzésben, de a legegyszerűbb módon kell kezelni. Az előjegyzést a 3. számú melléklet szerint kell vezetni.

(3) Az előjegyzésbe az átvett utalványtömböket bevételként — a sorszámok megjelölése mellett — számán az összérték feltüntetésével kell bevezetni.

(4) Az előjegyzést a kiadott utalványtömbökkel és az eladott utalványokból befolyt pénzzel együtt — a kincstári pénzekről elkülönítve — a pénztárban kell elhelyezni. Az esetenként eladott utalványok darabszámát mint kiadást és a befolyt pénzt mint bevételt, az előjegyzésbe nem kell bevezetni, hanem a hiányzó utalványok eladásából befolyt összeget készpénzben kell tartani. Az előjegyzésbe kiadást csak akkor kell bejegyezni, ha egy utalványtömb (jobb oldala) teljesen elfogyott vagy az őrsparancsnokság a befizetést igazoló szelvényt a gazdasági hivatalnak előterjesztette.

(5) A kiadást az utalványtömbök sorszámainak megjelölése mellett szintén számán, a kiírt tömb vagy tömbök összértékének feltüntetésével kell bevezetni, a pénzt pedig bianco befizetési lapon a Csendőrlegénységi Ellátásban Részesülők Betegségélyezési Alapja Budapest, 184.948. számú m. kir. postakarékpénztári csekk számlájára kell befizetni. Az eladás után visszamaradt csönka utalványtömböt az utalványszelvényekkel (baloldali rész) a belügyminiszterhez kell előterjeszteni és egyidejűleg jelenteni kell azt is, hogy az eladott utalványtömb értékét, mely napon fizették be az előbb megjelölt csekk számla javára.

(6) Az utalványoknak az igénylő igényjogosultak

BÁCSÉNYSZKI ALAPÍTVA 1881.
„PRECISION” óra és ókszeraktár
KOLOZSVAR, MATYÁS KIRÁLY-TÉR 15.
TELEFON: 37-50.

Pontos **ÓRÁT,** arany, ezüst **ÉKSZEREK**
Almédoktárgyakat bízalommal vásárolhatunk
GYENGE ISTVÁN
szakképzett órák és ókszerész.
NAGYVÁRAD, Béla-u. 19. • Székely-értelem. • A. A. E. Csodabírói előjára.

részére történő azonnali kiadhatása végett a csendőrsztály (központi) gazdasági hivatal főnöke a pénztárszelvényből egy utalványtömböt nyugta ellenében — használatra — átvethet. Az átvett utalványtömb biztos helyen és olyan módon őrzendő, hogy az utalványok a hivatalos órák alatt az igénylőknek bármikor kiadhatók legyenek. Az eladott utalványok értékét — minden pénztárnítás alkalmával — a pénztárban e célra szolgáló dobozban kell elhelyezni.

(7) Az őrsparancsnokság az utalványtömböt (utalványtömböket) az utalványokért befolyt pénzzel együtt külön dobozban a pénztárasztalban őrzi. S ha egy utalványtömb (jobb oldala) teljesen elfogyott, a pénzzel és az eladás után visszamaradt csönka utalványtömbtel az (5) bekezdés értelmében jár el és a befizetési lap szelvényét az osztály gazdasági hivatalhoz terjeszti fel, amely a vonatkozó átvételi elismervény egyidejű visszaadása mellett új átvételi elismervény ellenében új utalványtömböt ad le.

Kedvezményes szakorvosi utalványok igénylése.

20. §.

(1) Kedvezményes szakorvosi utalványokat az igényjogosult családfe a csendőrsztály (központi) gazdasági hivataltól vagy csendőr őrsparancsnokságtól a háziorvos írásbeli rendelvénye alapján darabonként 2 (kettő) pengő térítési díj ellenében igényelheti.

(2) A háziorvosi rendelvényt a 4. számú mellékletnek megfelelően kell kiállítani.

(3) Posta útján való igénylésnél az igényléshez csatolni kell a háziorvos rendelvényét is. A családfe ebben az esetben egyidejűleg postautalvánnyal tartozik elküldeni az igényelt szakorvosi utalványok térítési díját az illetékes csendőrsztály (központi) gazdasági hivatalnak vagy őrsparancsnokságnak az összeg rendeltetésének megjelölésével.

(4) A 18. §. (5) bekezdésében megjelölt fogászati kezelés esetében — 20-nál több szakorvosi utalvány igénylése esetében — a fogszakorvos tervbevet munkálatainak részletes jegyzékét is be kell mutatni. A jegyzékben a fogszakorvosnak azt is fel kell tüntetnie, hogy a munkálatokat (kezeléseket) hány szakorvosi utalvány ellenében végzi.

(Folytatjuk.)

A szerkesztésért és kiadásért felelős:

BENEDEK MIHÁLY alezredes.

Stádium Sajtóvállalat Rt., Budapest, V., Honvéd-utca 10.
Felelős: Györy Aladár igazgató.

VALÓDI
Schmoll
Pasta
Magyar gyártmány
Cipők, csizmák, szijazatok
nyergek, tölténytáskák,
pisztolytáskák fényesítésére
és ápolására.

VAKÁNY
KALAPOS MESTER
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 33.
TELEFON: 130 435.
Baross Biztonság
tagja.